

Harmonogram rozmiestnenia veľkokapac. kontajnerov
str. 2

Kremnické jablko 2019

str. 8

10 rokov Kremnického baníckeho spolku

str. 15

Na slovíčko s primátorom

Milí Kremničania,

končí sa obdobie letných dovolení, jeseň začína vyfarbovať koruny stromov a my sa vraciame späť k zabehnutému stereotypu školských a pracovných dní.

V letnom období sme prišli o priame autobusové spojenie medzi Kremnicou a Bratislavou. Vyvolali sme rokovanie s Banskobystrickým samosprávnym krajom a prepravcom Slovenskou autobusovou dopravou Zvolen, a.s., ohľadom zachovania tejto linky a zároveň sme opätovne žiadali o obnovenie autobusového spojenia smerom na Žilinu. Rokovania k dnešnému dňu nie sú ukončené, zo strany zúčastnených bolo navrhnutých viacero riešení. O konečnom výsledku vás budem informovať.

Stretli sme sa s projektantom a pracovníkmi KPÚ ohľadom riešenia parkoviska Jeleň, kde máme záujem zvýšiť počet parkovacích miest a vybudovať nový priestor pre mestskú tržnicu. O peniaze na vybudovanie tržnice sa uchádzame prostredníctvom výzvy, ktorú vyhlásilo občianske združenie Žiarska kotlina. Zároveň sme realizovali zameranie Zechenterovho domu a Špitálu, ktoré majú v budúcnosti slúžiť na účely bývania a pokračujeme prípravou projektovej dokumentácie.

Postupne pokračujeme v asfaltovaní ciest. Nový asfaltový povrch pribudol na Továrenskej a Veternickej ulici. V týchto dňoch sa začala druhá etapa prác na Zechenterovej ulici v časti od kina Akropola smerom ku Zechenterovej záhrade. V pláne je tiež obnova povrchu chodníka od Mestského kultúrneho strediska po evanjelický kostol. Z plánovaných aktivít sa nám nepodarilo zrealizovať opravu strechy na Dolnej bráne a Barbakane z dôvodu, že sme nenašli voľné kapacity u firiem, ktoré majú skúsenosti a prax v rekonštrukcii šindľových striech. V meste sme rozmiestnili nové koše na odpadky. Verím, že budú slúžiť svojmu účelu a nestanú sa terčom pre vandalov.

Leto bolo obdobím kultúrnych a športových podujatí. Stretli sme sa pri Zabehni zdravia, Šachovom turnaji, Kremnických gagoch, 75.výročí SNP, Celoslovenských cyklistických pretekoch do vrchu, Kremnickej barličke, Behu na kalváriu, Oslavách 100 rokov organizovaného včelárstva, či odkrytí Pamätníka nenarodeným deťom. Spoločne s kremnickými baníkmi, evanjelickým p. farárom Pacekom a našimi spoluobčanmi sme si pripomenuli v Bratislave 170. výročie smrti Juraja Langsfelda, hudobno – dramatickou kompozíciou s hercom Jurajom Sarvašom a jeho publikom.

Mesto Kremnica vytvorilo podmienky pre zasadnutie banskobystrického samosprávneho kraja, na meste sme prijali guvernéra národnej banky p. Kažimíra, stretli sa tu aj seniory horskej služby, ktorí oslávili 65. rokov organizovanej horskej služby na Slovensku a 21. výročie založenia Klubu seniorov HS. Tiež prebehla v priestoroch Mestského kultúrneho strediska Medzinárodná numizmatická konferencia – Vojna a mier v dejinách peňazí.

Naše mesto a jeho okolie je stále vyhládavanejším turistickým cieľom. Svedčí o tom množstvo návštevníkov, s ktorými sa stretávame. Vždy ma potešia slová, ktoré Kremnicu pochvália i keď viem, že je ešte čo zlepšovať.

A. Ferencik

Alexander Ferencik
primátor mesta Kremnica

alexander.ferencik@kremnica.sk
+421 903 808 560

V MESTE VZNIKLI PROJEKTY, ktoré sa oplatí vidieť a zažiť

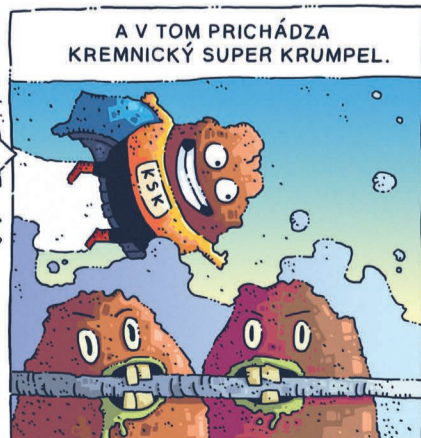
Jedinečný chodník v Dolnom parku, ktorý môže pomôcť deťom v rozvoji či informačné skrinky v centre mesta, ktoré slúžia ako hra pre všetkých. To všetko nájdete po novom v Kremnici.

Aktívni Kremničania v spolupráci s mestom pripravili počas leta projekty, ktoré si dlhodobo môžu užívať všetci.

Prečítajte si viac na stranách 3 a 4.

kreslený komix na pokračovanie

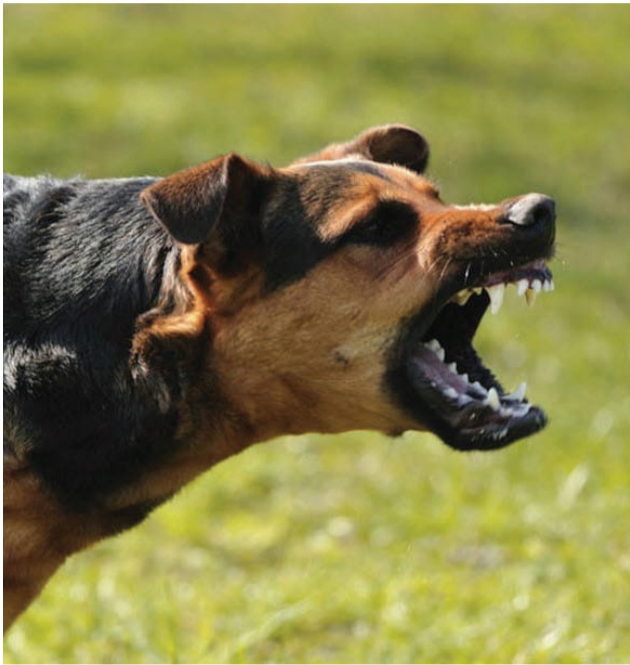
EMIL Z KREMNICKE SEPTEMBER ENIFC 19'

alexander.ferencik@kremnica.sk
+421 903 808 560

ADVOKÁT RADÍ

Právne následky uhryznutia psom

Práva zo strany poškodeného

Ak došlo uhryznutím psa k ublíženiu na zdraví, poškodený má právo na náhradu škody. Uhradza sa skutočná škoda a to, čo poškodenému ušlo (ušlý zisk). Pri škode na zdraví sa jednorazovo odškodňujú bolesti poškodeného a sťaženie jeho spoločenského uplatnenia. Pri škode na zdraví sa uhradzujú aj účelné náklady spojené s liečením.

Výška náhrady škody za bolesť sa stanovuje na základe lekárskeho posudku, v ktorom príslušný lekár oboduje spôsobenú bolesť. Výška sumy za jeden bod je presne stanovená právnym predpisom. Hodnota bodu pre účely určenia sumy úrazových dávok je napr. pre rok 2019 stanovená na sumu vo výške 20,26 EUR.

Ak by útokom psa došlo k usmrteniu poškodeného, uhradzujú sa aj primerané náklady spojené s pohrebom, pokiaľ neboli uhradené pohrebným poskytnutým podľa predpisov o nemocenskom poistení.

Právne následky vyplývajúce pre osobu, ktorá vykonáva nad psom dozor

V zmysle platných právnych predpisov platí, že vodiť psa mimo chovného priestoru alebo zariadenia na chov môže len osoba, ktorá je fyzicky a psychicky spôsobilá a schopná ho ovládať v každej situácii, pričom je povinná predchádzať tomu, aby pes útočil alebo iným spôsobom ohrozoval človeka alebo zvieratá, a zabráňovať vzniku škôd na majetku, prírode a životnom prostredí, ktoré by pes mohol spôsobiť.

Za psa vždy zodpovedá držiteľ psa alebo osoba, ktorá psa vedie alebo nad psom vykonáva dohľad.

Ak uvedená osoba nezabráni útoku psa na človeka alebo zvieratá alebo nezabráni inému spôsobu ich ohrozovania psom, dopúšťa sa priestupku za ktorý možno uložiť pokutu do 165 EUR. Zároveň je zodpovedná za vzniknutú škodu, ktorej sa môže poškodený domáhať, ako sme uviedli vyššie v tomto článku.

Trestnoprávna zodpovednosť

Ak osoba vykonávajúca nad psom dozor úmyselne poštvie svojho psa proti inej osobe a dôjde k ublíženiu na zdraví, prípadne usmrteniu osoby, dôjde z jej strany k naplneniu skutkovej podstaty trestného činu, napr. ublíženia na zdraví s následkom smrti, za ktorý je daná osoba v plnom rozsahu zodpovedná.

Ako vám vieme pomôcť?

V AK JUDr. Lucie Luptáckovej vám poskytneme komplexné právne poradenstvo, pomoc pri vymáhaní nároku na náhradu škody ako aj zastupovanie v súdnom konaní.

V minulom čísle Kremnických novín sa v rubrike „Advokát radí“ vyskytla v dôsledku technických problémov chyba v zoradení odsekov. Za chybu sa ospravedľujeme. Redakcia Kremnických novín.

Výberové konanie na pozíciu riaditeľa/ky Materskej školy, Dolná č. 57/37 v Kremnici

Mesto Kremnica v súlade s § 4 ods. 1 zákona č. 596/2003 Z. z. o štátnej správe v školstve a školskej samospráve a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov vyhlasuje výberové konanie na obsadenie miesta riaditeľa Materskej školy, Dolná č. 57/37, 967 01 Kremnica.

1. Kvalifikačné predpoklady

- podľa § 9 zákona č. 138/2019 Z.z. o pedagogických zamestnancoch a odborných zamestnancoch a o zmene a doplnení niektorých zákonov (ďalej len „zákon 138/2019“)
- podľa § 33 zákona 138/2019
- podľa § 39 zákona 138/2019

2. Osobnostné a špeciálne predpoklady uchádzačov na výkon funkcie:

- organizačné a riadiace schopnosti
- práca s PC (práca s internetom, Excel, Word)
- osobnostné a morálne predpoklady
- komunikatívnosť

3. Zoznam dokladov, ktoré treba pripojiť k prihláške do výberového konania:

- písomná žiadosť o zaradenie do výberového konania
- overené fotokópie dokladov o vzdelaní
- overený doklad o absolvovaní 1. atestácie alebo jej náhrady
- potvrdenie o pedagogickej praxi
- lekárske potvrdenie o zdravotnej spôsobilosti
- výpis/odpis z registra trestov

4. Tarifný plat v súlade so zákonom minimálne 743.-€.

Súčasťou prihlášky do výberového konania je i **Návrh koncepcie rozvoja Materskej školy, Dolná 57/37 v Kremnici.**

Termín podania: prihlášku do výberového konania je potrebné predložiť najneskôr **do 16. októbra 2019 do 12.00 hod.** na adresu: Mestský úrad Kremnica, Štefánikovo námestie 1/1, 967 01 Kremnica. Rozhoduje dátum pečiatky pošty alebo deň osobného doručenia v podateľni Mestského úradu v Kremnici a požadované doklady je potrebné predložiť v zatvorenej obálke s označením: „Výberové konanie – riaditeľ Materskej školy v Kremnici“.

Ing. Mgr. Alexander Ferencík
primátor mesta

HARMONOGRAM ROZMIESTNENIA VEĽKOKAPACITNÝCH KONTAJNEROV PRE OBJEMNÝ KOMUNÁLNY ODPAD Z DOMÁCNOSTÍ

Od 07. 10. 2019 – 09. 10. 2019

Ul. ČSA – bytovka pri závode Elba
Ul. ČSA – pri Psychiatrickej nemocnici
Ul. ČSA – vjazd do školy pre sluchovo postihnutú mládež
Ul. ČSA – pri „Finských domoch“

Od 09. 10. 2019 – 11. 10. 2019

Ul. ČSA – pri odbočke na ul. S. Chalupku
Ul. ČSA – pri staničnom chodníku / p. Kraus /
Ul. S. Chalupku – pri garážach / p. Lauko /
Ul. S. Chalupku – pod staničným chodníkom / p. Sabo /

Od 11. 10. 2019 – 14. 10. 2019

Zechenterova ul. – pri dome p. Brhlíka
Angyalova ul. – pri dome p. Bachara
Angyalova ul. – pri internáte ŠUV
Angyalova ul. – pri Furmanke

Od 14. 10. 2019 – 16. 10. 2019

Bystrická ul. – pri dome p. Bíleša
Ul. P. Križku – pri II. ZŠ
Námestie SNP a Ul. P. Križku – parkovisko Jeleň
Zlatá ulica – pri dome p. Murgaša

Od 16. 10. 2019 – 18. 10. 2019

Zámocké nám. – pri vstupe do zámku
Veterník – pri kaplnke
Veternícka ul. – parkovisko pred „H“ Veterník
Veternícka ul. – nad „H“ Veterník

Od 18. 10. 2019 – 21. 10. 2019

Ul. J. Horvátha a Ul. Rumunskej armády – pod elektro Friebert
Ul. J. Horvátha – pri pohostinstve Paleta
Ul. J. Horvátha – pri kotolni
Ul. J. Horvátha – plocha pri ĽAI

Od 21. 11. 2019 – 23. 11. 2019

Dolná ulica a Ul. Matunáková – pri poliklinike / Ul. Matunáková /
Dolná ulica – „Londýn“
Dolná ulica – medzi domami č. 54/34 a 62/47
Ul. J. Kollára – pri dome J. Kollára

Od 23. 11. 2019 – 25. 11. 2019

Štefánikovo nám. – oproti vchodu do vinárne
Kutnohorská ulica – pri škole pre sluchovo postihnutú mládež
Ul. Ľ. Štúra – horná časť
Banská cesta – pri SEZ

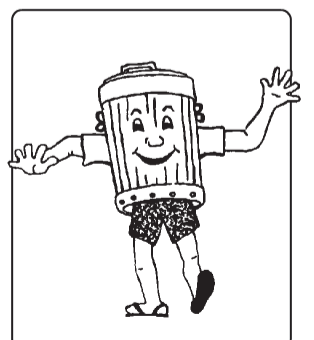
Od 25. 11. 2019 – 28. 11. 2019

Banská cesta – „Kórea“
Nová dolina – v križovatke pri garážach
Nová dolina – horná časť pri križi

Kontajnery budú rozmiestnené a odvezené v deň podľa rozpisu

od 07.00 hod. – do 14.00 hod.

Kontajnery sú určené len pre obyvateľov mesta Kremnica pre zber objemných komunálnych odpadov z domácností. Do kontajnerov, prosíme, nevhadzujte: trávu, konáre a nebezpečné odpady (opotrebované pneumatiky, autobatérie, odpadové farby, laky a štetce, obaly znečistené rôznymi škodlivinami, zaolejované handry, jedlé oleje a tuky, staré televízory a iné elektronické zariadenia).

Premávka na hlavnom ťahu cez Kremnicu trápi obyvateľov mesta

Veronika Chrienová

Cesta I/65, ktorá vedie cez Kremnicu v smere na Martin, je pre obyvateľov mesta horúcou témou.

Po rekonštrukcii je cesta opäť plná kamiónov

Po výdatnom privalovom daždi, ktorý zasiahol mesto v lete 2016, bola zničená časť cesty I/65. Škody spôsobili, že cesta bola na istý čas úplne uzavretá. Po opätovnom sprístupnení horského priechodu pre nákladnú dopravu sa však vrátil dlhodobý problém Kremničanov - nebezpečný prechod chodcov cez hlavný ťah. Ten je totiž náročný a nebezpečný vzhľadom na intenzitu dopravy na úseku cez mesto, ale aj kvôli nedodržaniu povolennej maximálnej rýchlosti cez obec. Vodiči tiež nie vždy dodržiavajú prednosť chodcov, ktorí stoja na riadne vyznačenom priechode. Obyvatelia mesta, ktorí cez cestu musia prechádzať dennodenne, sa už niekoľkokrát obrátili so žiadosťou o riešenie situácie na mestský úrad. „Cesta I/65 síce prechádza cez Kremnicu, no patrí pod Slovenskú správu ciest,“ povedal primátor Alexander Ferenčík. Ten už so Slovenskou správou ciest niekoľkokrát o probléme komunikoval. Na stretnutí v apríli tohto roka sa dohodli na zmenách v dopravnom značení na úseku, stretnutia budú pokračovať počas tejto jesene.

Viac policajtov a zvýraznenie priechodov

Zo stretnutia zástupcov mesta a Slovenskej správy ciest vyplynulo zatiaľ prvé riešenie situácie na hlavnom ťahu cez mesto. V júni minulého roka bol zvýraznený priechod pre chodcov v blízkosti autobusovej zastávky na Dolnej ulici červenou farbou

v oboch smeroch. „Toto opatrenie bude slúžiť na zvýšenie bezpečnosti chodcov prechádzajúcich cez cestu prvej triedy. Použitie tejto technológie na ďalších priechodoch v meste nie je možné vzhľadom na stav vozovky,“ povedal vtedy primátor mesta. Podľa neho by k výmene povrchu vozovky na ceste malo prísť v priebehu dvoch rokov.

Mesto má k dispozícii cenovú ponuku na inteligentné osvetlenie a zvýraznenie priechodov pre chodcov, no o financovaní projektu chce jednať so Slovenskou správou ciest. „Podľa Slovenskej správy ciest nie je na úseku možné umiestniť semafore a ani ostrovčeky nie sú reálne,“ dodáva Ferenčík. Po stretnutí mesta so zástupcami odboru dopravy Prezídia Policajného zboru bol zvýšený počet policajných hliadok na problematickom úseku.

Po dopravnej nehode prijalo mestské zastupiteľstvo uznesenie k bezpečnosti na ceste I/65

Napriek opatreniam, ktoré sa už na hlavnom ťahu cez Kremnicu vykonali, prišlo v januári tohto roka k vážnej dopravnej nehode. Na priechode pre chodcov pred križovatkou na Lúčky vodič osobného vozidla zrazil obyvateľa Kremnice. Ten bol v kritickom stave prevezený do nemocnice.

Po nehode mestské zastupiteľstvo prijalo uznesenie, ktorým vyzýva Slovenskú správu ciest k realizácii krokov a riešení smerujúcich k zvýšeniu bezpečnosti chodcov na priechodoch pre chodcov, ako aj k celkovému upokojeniu a spomaleniu dopravy na ceste I/65 v prieľahu mestom Kremnica. Uznesenie má slúžiť ako podporné stanovisko pre vedenie mesta, ktoré so Slovenskou správou

ciest komunikuje.

Aktívni sú aj samotní Kremničania.

Obyvateľka Ulice Rumunskej armády Zuzana Ťahúnová sa v lete obrátila hneď na niekoľko orgánov. „Dopravná situácia je neúnosná a každé prejsenie cez ňu je nebezpečné pre naše deti. Kamióny aj osobné autá jazdia rýchlosťou 60-70km/hod. v troch jazdných pruhoch a viditeľnosť z pohľadu chodca je nedostačujúca,“ vyjadrila sa Zuzana Ťahúnová v žiadosti adresovanej na Krajské riaditeľstvo Policajného zboru v Banskej Bystrici. „Cesta I/65 v Kremnici je pravidelne monitorovaná príslušníkmi PZ a v rámci výkonu služby sa v častých intervaloch meria rýchlosť motorových vozidiel. Zvýšená pozornosť je venovaná nákladnej tranzitnej doprave. Tento úsek nie je z dlhodobého hľadiska evidovaný ako nehodový,“ odpovedala jej hovorkyňa KR PZ BB. S podobnou žiadosťou sa obyvateľka mesta obrátila aj na Slovenskú správu ciest. Odtiaľ ju nasmerovali na dopravný inšpektorát, ktorý zabezpečuje dodržiavanie stanovenej rýchlosti v obci. „Jedny sa odvolávajú na druhých,“ zhrnula Ťahúnová.

„Aktivita obyvateľov mesta akoukoľvek formou je v tejto situácii vítaná,“ hovorí primátor Kremnice Alexander Ferenčík. Mesto má v pláne zorganizovať stretnutie s občanmi, ktorých situácia na ceste I/65 trápi a ktorých sa dotýka.

O termíne konania stretnutia budeme informovať v októbrom čísle Kremnických novín.

Poslanci prideliť dotácie vo výške takmer 2 000 €

Veronika Chrienová

V augustovom kole dotácií z rozpočtu mesta mestské zastupiteľstvo schválilo pridelenie vo výške 370 € pre oblasť kultúra a 1 547 € pre oblasť telesná kultúra.

Z fondu úhrady nákladov za energie poputuje 70 € Dychovej hudbe Minciar na pokrytie výdavkov na elektrickú energiu v Bellovom dome. Z fondu kultúry získala 300 € Knižnica Jána Kollára na vybavenie rodinného centra. Knižnica plánuje financie využiť na doplnenie hračiek a pomôcok pre rozvoj detskej motoriky a fantázie. Pôjde napríklad o drevené kocky, kuchynku s príslušenstvom či zvukové hračky.

Z fondu športových podujatí získal 250 € kolkársky oddiel na reprezentáciu mesta v súťaži. 300 € dostane Horská služba Kremnické vrchy na

asistenciu a organizovanie podujatia. Dotácie z fondu športu boli v tomto kole dotácií rozdelené medzi Športový klub tenisu Kremnica a OZ Skiklub Kremnica. Pre Športový klub tenisu bola schválená suma 300 € na zakúpenie pomôcok pre tenisovú prípravku. Skiklub získal 697 € na zabezpečenie tréningových pomôcok.

SPOMÍNAME NA SVOJICH BLÍZKYCH

Nič viac Ti nemôžeme dať, len kyticu kvetov a tíško na Teba spomínať.
Dňa 9. 9. 2019 uplynulo 10 rokov, čo nás navždy opustil náš drahý manžel, otec a starký

Jozef Čierny.

S láskou spomína manželka a deti s rodinami.

Dňa 5. októbra uplynú 3 roky, čo nás navždy opustil náš milovaný

Oldrich Vajs.

S láskou spomínajú družka Marta a dcéry Hortenzia a Zuzana s rodinou.

POĎAKOVANIE

Dňa 2. augusta 2019 sme sa naposledy rozlúčili s našou milovanou manželkou, mamou, dcérou, starou mamou, sestrou a dobrým človekom

Dankou Knappovou, rod. Bírešovou.

Ďakujeme všetkým, ktorí sa zúčastnili na poslednej rozlúčke a prejavmi sústrasti a kvetinovými darmi sa snažili zmierniť náš veľký žal.
Smútiaca rodina.

Informačné skrinky v centre mesta Kremnica

OZ Kreatívna spoločnosť Valava, foto: AĤM

V Kremnici v centre mesta máme netradičné nové informačné skrinky, ktoré popisujú významné historické pamiatky mesta — stavby: Barbakan, Morový stĺp, 2 Meštianske domy (dnes NBS Múzeum mincí a medailí v Kremnici a Knižnica Jána Kollára s Galériou MMM), Radnica (mestský úrad), Baroková fontána, Mincovňa Kremnica, Mestský hrad, Kláštor a kostol Sv. Františka.

Už dávno nám informačné tabule v centre mesta chýbali, a tak sme sa v OZ Kreatívna spoločnosť Valava rozhodli, že to zmeníme. Sformulovali sme žiadosť o grant v Nadácii VÚB, podali sme ju a čakali. Nebol to náš prvý projekt, ktorý sme vypracovali. Úspešnosť v získaní prostriedkov na takéto aktivity je nízka, je potrebné byť precízny pri vypracovaní žiadosti, zámeru a trpezlivý aj po niekoľkých neúspešných pokusoch — zamietnutých žiadostiach. Aj my boli trpezliví a oplatilo sa. Z 386 projektov z celého Slovenska bolo vo výzve Nadácie VÚB na jeseň 2018 vybraných 64 projektov a z nich získalo podporu verejným hlasovaním 32 projektov, aj tento náš získal takýmto spôsobom 5000 €. Verejne hlasovalo aj veľa Kremničanov, za čo sme vďační. Naša práca nám aj vďaka takejto podpore ľudí dáva zmysel a motiváciu ísť ďalej...

Projekt na informačné tabule — skrinky niesol názov 7 dní tajomstiev mesta. V zámere išlo o interaktívnu zážitkovú a poznávaciu aktivitu, ktorej sa obyvatelia mesta môžu aktívne zúčastňovať so svojimi rodinami a priateľmi. Informačné skrinky nie sú len informačnými tabuľkami.

My v OZ Kreatívna spoločnosť v nich môžeme počas rôznych podujatí ukryť pre záujemcov tajomstvo, ktoré je potrebné odhaliť. Takto sa zrodila asi prvá

mestská hra tohto typu vôbec. Počas prechádzky mestom sa našej hry môže zúčastniť už každý, kto má chuť niečo sa dozvedieť z histórie mesta Kremnica. Všetky skrinky tvoria počas hry jeden celok, hráči sa po prečítaní základnej tabuľky dozvedia základné informácie o pamiatke a v okienku na skrinke aj nové tajomstvo o našom meste. Každá z informačných skriniek totiž obsahuje časť informácie zahalenej šifrou, ktorú je potrebné „odsifrovať“ aktuálnym šifrovacím kľúčom (dostupný na webe: <http://www.exitescape.sk/nase-zazitkove-aktivity/tajomstva-kremnice/>, od januára 2020 aj v tlačenej podobe za symbolickú cenu v KIC Kremnica).

Počas 7 dní, ktoré sme organizovali počas projektu, sa predstavenia informačných skriniek a hry zúčastnili deti MŠ, žiaci kremnických ZŠ, rodiny, skupiny z Kremnice i mimo nej, väčšie i menšie. Každé z podujatí bolo doplnené interaktívnym kvízom, ktorý preveril nejedného Kremničana — „malého“ i „veľkého“. Súčasťou projektu sú i tri drevené prvky na detské

ihriská na pozemkoch mesta Kremnica (detské ihrisko „pod hradbami“, detské ihrisko „na Hutách“ a pri Kultúrnom centre Akropola). Ide o upravené tabuľky (realizátor Mestské lesy Kremnica, maľovanie žiaci a vyučujúce výtvarného odboru ZUŠ J. L. Bellu v Kremnici), ktoré obsahujú: tabuľku na kreslenie pre deti, mapa mesta pre deti a netradičný hlavolam.

Za všetkým je okrem nášho úsilia a našej práce aj podpora inštitúcií, firiem, jednotlivcov.

Ďakujeme mestu Kremnica, ktoré pomohlo dofinancovať projekt sumou 700 €. Ďakujeme: Nadácia VÚB, Mestské lesy Kremnica, Bazokov, s. r. o. (autor informačných skriniek v centre mesta), Lekárň RECEPT Kremnica, COOP Jednota ŽARNOVICA, Papiernictvo Králik, Ami design — Ivan Petráš, AMI Design, s. r. o., Knižnica J. Kollára v Kremnici, Dobšinského svet (OZ — Habakuky), Mgr. Táňa Holečková: Slovak Folk Travel & Art, Kultúrne centrum Akropola; Štátny archív v Banskej Bystrici, pracovisko Archív Kremnica; Základná umelecká škola J. L. Bellu v Kremnici; NBS MMM v Kremnici, Rímsko-katolícka farnosť v Kremnici, Mincovňa Kremnica. Ďakujeme aj jednotlivcom, ktorí pomáhali, ale nechcú byť menovaní.

 NADÁCIA VÚB

Mincovňa Kremnica sa rozšírila do Banskej Štiavnice

Veronika Chrienová, foto: MK

Počet návštevníkov v Mincovni Kremnica každý rok stúpa. Podnik sa tak rozhodol expandovať do Banskej Štiavnice, kde v auguste otvoril predajňu s expozíciou.

Nová predajňa sa nachádza v budove Kammerhofu v centre Banskej Štiavnice. Priestory predtým využívala predajňa s odlišným zameraním, preto boli nutné úpravy interiéru. „Spolupracovali sme s architektom, ktorý navrhol priestor tak, aby ostal v súlade historický ráz miesta s moderným zariadením. Myslím si, že sa nám toto podarilo a priestor predajne je veľmi reprezentatívny,“ povedala

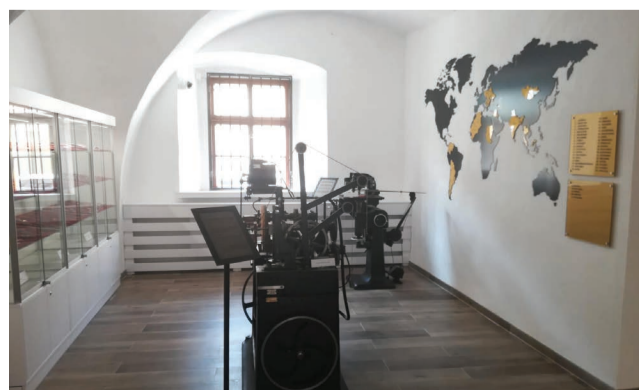
Ivana Petrášová z Mincovne Kremnica. Priestor má predajnú a expozíciu časť. V predajnej časti návštevníci okrem iného sortimentu Mincovne nájdu aj suveníry s tematikou Banskej Štiavnice. „Suveníry, ktoré ponúkame sú úplne iné ako tie, ktoré dostať bežne. Sú zaujímavé nie len materiálom, ale aj dizajnom,“ hovorí Petrášová.

„Druhá časť priestoru je venovaná expozícii, teda výstave a prezentácii výrobných strojov, procesu výroby, teda razby mince, ale tiež histórii Mincovne Kremnica,“ vysvetľuje Petrášová s tým, že návštevníci v predajni nájdu aj mapu sveta, na ktorej sú graficky znázornené všetky krajiny, pre ktoré Min-

covňa Kremnica dodala svoje výrobky.

Predajňa má otváracie hodiny prispôbené sezónnosti, ktorá je pre Banskú Štiavnicu typická. „Od mája do septembra je predajňa otvorená každý deň, vrátane víkendov od 9.00 do 18.00, v zimnej sezóne, teda od októbra do apríla bude predajňa otvorená od pondelka do piatku od 10.00 do 17.00, v sobotu od 10.00 hod do 12.00, a v nedeľu bude predajňa zatvorená,“ dodáva Petrášová.

V blízkej budúcnosti Mincovňa plánuje v Banskej Štiavnici spustiť možnosť vyradenia vlastnej mince s tematikou Banskej Štiavnice na raziacom stroji.

ROZHÝBTE DETI INAK.

V Dolnom parku vznikol originálny prvok.

Realizátori projektu, Veronika Chrienová, foto: KN

Dolný park v Kremnici je známy najmä pamätníkom obetiam Druhej svetovej vojny z Kremnice. Ponúka tiež prostredie plné zelene vhodné na šport a relax. V lete sa niekoľko aktívnych Kremničanov rozhodlo do parku priniesť prvok, ktorý môže deťom zábavnou a originálnou formou pomôcť v telesnom a kognitívnom rozvoji.

NTC — polygon alebo prvá fáza programu NTC, ktorý pomáha deťom v rozvoji

NTC - Nicola Tesla Center - je špecializovaný vzdelávací systém podporujúci telesný rozvoj a mentálnu kapacitu dieťaťa. Program vznikol v Srbsku, založil ho Dr. Ranko Rajović, neurofyziológ, a je určený rodičom, rodinným príslušníkom, deťom a učiteľom materských škôl a prvého stupňa ZŠ.

Na základe štúdie uskutočnenej medzi učiteľmi v Slovinsku sa dospelo k záveru, že dnešné generácie detí majú menej rozvinuté zručnosti a kognitívne základy (motorické zručnosti, pozornosť a sústredenie, schopnosť uvažovať a riešiť problémy, ako i všeobecné vedomosti a slovnú zásobu) ako mali predchádzajúce generácie detí pred piatimi - desiatimi rokmi.

Prvá Fáza programu NTC sa preto zameriava na podporu pohybových schopností detí a ich fyzickej aktivity. Práve projekt v Dolnom parku je inšpirovaný touto fázou programu NTC. „Na chodníku v parku je nakreslený polygon. Polygon je hra zložená z viacerých prvkov podporujúcich zdravý pohyb potrebný pre rozvoj oblastí mozgu a biologického potenciálu dieťaťa,“ hovorí Jana Sýkorová, jedna z realizátoriek projektu. Tá zároveň dodáva, že v Dolnom parku v Kremnici si vie predstaviť aj kompletný NTC park, ktorý však musia schváliť majitelia programu. S nimi INAK, o. z., momentálne

komunikuje.

V rámci polygonu v Dolnom parku si deti môžu zábavnou formou precvičovať prvky hrubej motoriky, dynamické prispôsobovanie oka, rotáciu, hry podporujúce schopnosť udržať rovnováhu, schopnosť koordinácie pohybu. Autor programu Dr. Rajović hovorí, že tieto aktivity aktivujú rozsiahle oblasti mozgovej kôry a stimulujú ich vzájomnú prepojenosť, čo podporuje rozvoj mozgu a následne i kognitívny vývoj.

„V parku deti povzbudzujte, aby pomaly prešli trasou nakreslenou na chodníku. Nájdete na nej úseky podporujúce rozvoj rovnováhy, kde by malo dieťa chodiť iba po línii, kladúc nôžky jednu za druhou, bez vybočenia z čiary, rotáciu — otáčanie sa, skákanie, chôdzu dozadu, zložité pohyby v drepe chodidlami aj rukami naraz,“ hovorí Jana Sýkorová. Chodník je veľmi vhodný aj ako aktivita pre škôlky či školy. Je určený primárne deťom do 6 až 12 rokov, kedy vývoj mozgu z biologického hľadiska vrcholí.

Deti na trase môžu byť tiež povzbudzované k behu, celý kruh pre beh má dĺžku 257 m.

Vhodné je využívať trasu v parku so svojimi deťmi čo najčastejšie, ak je to možné, i niekoľkokrát do týždňa. „Aktivity na chodníku sú veľmi intuitívne a rozmanité,“ dodáva Jana Sýkorová.

Chodník bol pripravený za necelý mesiac

Polygon v Dolnom parku mali realizátori v hlavie už dlhší čas, nápad sa podarilo zrealizovať v júli.

„Chodník sme namalovali za necelé štyri týždne,“ hovorí ďalšia z realizátoriek Katarína Ferenciková s tým, že použili cestársku farbu.

Za pomerne malé množstvo financií a ostatných nákladov tak vzniklo v Kremnici jedinečné miesto, kde môžete so svojimi deťmi stráviť kvalitný čas na čerstvom vzduchu a zároveň ich zaujímavým a zábavným spôsobom podporiť v rozvoji.

„Dolný park v našom meste poskytuje zelené zázemie pre oddych už mnoho rokov. V jeho strede je osadený pamätník obyvateľom Kremnice, ktorí počas II. svetovej vojny a Slovenského národného povstania položili svoj život vo viere a nádeji lepšej, pokojnejšej budúcnosti pre ďalšie generácie Kremničanov, vrátane tej našej, ako i generácie našich detí. Boli to ľudia ako my, ktorí prišli o život, aby sme i my mohli žiť v našom krásnom meste bez obáv a strachu o životy vlastné i životy našich najbližších, v pokoji a mieri. Keď do parku zavítate, skôr, ako si začnete užívať všetky možnosti, ktoré vám prináša, venujte im, prosím, aj s vašimi deťmi, tichú spomienku. Pri pamätníku nájdete tiež priestor na zapálenie sviečok. Ďakujeme!“, odkazujú na záver realizátori projektu.

Realizátori projektu:

Mesto Kremnica, v spolupráci s INAK, o. z. a o. z. Kreatívna spoločnosť VALAVA, Alexander Ferencik, Katarína Ferenciková, Katarína Valentová, Iveta Ceferová, Lenka Golhová, Michal Golha, Magdaléna Gáriková.

Zdroj:

Ranko Rajović, Iva Rajović: NTC PRE VŠETKÝCH, Ako deťom pomôcť rozvinúť ich potenciál

Metodická príručka k programu NTC, vyd. Fantao, Cesta fantázie o. z. 2019

Ústredná Vatra z vrchovanosti

Milan Rybársky

Dnes máme my Slováci vlastný demokratický štát, v ktorom si slobodne budujeme vlastný národný domov a naplňame dávne túžby našich predkov. Prvý krok k tomu urobili slovanskí vierozvestci Cyril a Metod pred stáročiami, ktorí po príchode na Veľkú Moravu šírili kresťanstvo a kultúru. Rečou sa prispôbili miestnemu obyvateľstvu. Tento jazyk starých Slovanov sa používal aj v kostoloch pri bohoslužbách. Trvalo to síce pomerne krátku dobu, lebo znova sa bohoslužby museli odbovovať v latinčine. Počas ďalších stáročí boli viaceré neúspešné snahy Slovákov mať svoj samostatný štát. Podarilo sa to až dňa 1. januára 1993 vznikom samostatnej Slovenskej republiky, čomu predchádzalo prijatie Deklarácie o zvrchovanosti Slovenskej republiky, zverejnené pre verejnosť a svetu práve v Areáli geografický stred Európy v k.ú. obce Kremnické Bane. Túto historickú udalosť pri príležitosti 27. výročia, sme si pripomenuli príhovormi, kultúrnym programom a na záver zapálením Ústrednej vetry zvrchovanosti.

Slovenské myslenie bolo vždy uvážlivé. Nikomu sme nezobrali ani piad' jeho zeme. lebo cudzie nechceme, ale svoje si nedáme. Nikdy sme nikoho nenapadli, ani sme nechceli riadiť život iných. Bude to platíť i do budúcnosti. Konajme vždy s rovným chrbtom priamo a hrdo, tak aby sme vedeli naplniť vzácne myšlienky druhého predsedu Matice slovenskej Dr. Jozefa Kozačka citujem: „Milujte vlasť, svoju zem slovenskú. Milujte nielen slovom a jazykom, ale hlavne srdcom a skutkami v pravde“

Majme preto vo svojom svedomí pevne ukotvenú príslušnosť k nádhernej krajine predkov. Chráňme si symboly našej štátnosti, lebo vždy sa nájdú takí, ktorí by radi zvrtili koleso dejín. Zachovajme si vo veľkej úcte pamätný deň vyhlásenia samostatnej SR. Buďme v našich národných a štátnych veciach takí, ako boli predkovia naši, ktorí vedeli, že nie moc, ktorá je pominuteľná, ale duch, ktorý trvá, to je naša cesta, náš zmysel i náš osud na tomto svete.

27. výročie tejto historickej udalosti sme si pripomenuli dňa 13. júla 2019. Hodnotné podujatie nám nenarušil ani dažď. V programe podujatia so spevom a prednesom poézie vystúpila spevácka skupina PRAMEN zo Žarnovice, so spevom Matičný súbor SUČIANKA zo Sučian a s prednesom poézie „Vlasť moja rodná“ Matilda Olbrichtová, členka MO MS v Kremnici. S príhovormi vystúpili: za Maticu slovenskú v Martine ThLic Viliam Komora, PhD. Za mesto Kremnica primátor Ing. Mgr. Alexander Ferencik, za MO MS v Kremnici predseda Milan Rybársky

Organizátormi podujatia boli: Miestny odbor Matice slovenskej v Kremnici v spolupráci s mestom Kremnica a obcou Kremnické Bane. Program moderoval Ing. Jozef Piecka z MO MS Žarnovica. Na záver podujatia bola zapálená Ústredná vatra zvrchovanosti vysoká takmer 10 metrov. Negatívnym okrem daždivého počasia so silným vetrom pri zahájení podujatia, boli aj zmenené podmienky prepravy účastníkov mikrobusedom na vatru.

100. výročie trvania včelárskej organizácie v Kremnici

Jaroslav Setnický, ZO SZV Kremnica, foto: mslkca.sk, KN

Potrebu založiť včelársky spolok na Slovensku ako prvý hlásal Juraj Fándly v dodatku svojej knihy Slovenskí včelári v naučujúci (Trnava, 1802). V 19. storočí na našom území vznikali a zanikali včelárske spolky.

Po vzniku Československa na schôdzi Zemského ústredného spolku včelárskeho v Prahe 28. decembra 1918 schválili návrh na založenie Zväzu včelárskych spolkov Československej republiky a vytvorenie zemskej ústrednej včelárskej organizácie na Slovensku. Hneď nato sa 3. januára 1919 v Prahe založil Zväz Zemských ústredí spolkov včelárskych republiky Československej. Jeho stanovky boli schválené a Ministerstvo poľnohospodárstva v Prahe vytvorenie tejto celoštátnej včelárskej organizácie podporilo a poskytlo na jej činnosť potrebné financie.

V apríli 1919 poslalo Ministerstvo poľnohospodárstva na Slovensko 5 ľudí, aby zorganizovali včelárov do spolkov. K 1. augustu 2019 bolo na Slovensku založených 44 spolkov, jeden z nich bol založený aj v Kremnici. Tento spolok síce ukončil svoju činnosť v roku 1921, ale už v roku 1922 bol založený nový včelársky spolok, ktorý niekoľkokrát zmenil názov, ale máme ho dodnes.

Počas celej histórie kremnický spolok úspešne vyvíjal rôzne aktivity. V roku 1922 prijal rezolúciu, aby Ústredie dôrazne zakročilo u ministerstva v pridelení dane prostého cukru pre včelstvá. V roku 1930 navrhli, aby Zemské ústredie včelárskych spolkov založilo predajňu medu, ktorej by sa každý včelár-

sky spolok stal členom a upísal obchodný podiel. Na valnom zhromaždení spolku v roku 1931 sa jeden včelár ponúkol, že od včelárov prevezme súde a vosk a spracuje im ich na medzistienky. V kremnickom spolku boli aj včelári z Turčeka. Títo si 30.11.1933 založili včelársky spolok pre Turček a okolie. Kremnickí včelári v roku 1934 usporiadali kurz medového pečiva, letnú tanečnú zábavu a mali tri schôdze. V roku 1936 valné zhromaždenie spolku počilo čestným členstvom starostu mesta Kremnica za zásluhy pre rozvoj včelárstva. V roku 1938 zo svojho spolkového majetku prispeli sumou 200 korún na podporu utečencov z Maďarmi obsadeného slovenského územia. V roku 1940 spolok opustili miestni Nemci, ktorí si založili vlastný spolok. V rokoch 1947 — 1949 mal spolok názov Okresný včelársky spolok v Kremnici, pod ktorý patrili aj obvodné včelárske skupiny vo Svätom Križi nad Hronom a v Trubíne.

V 60. rokoch bola známa línia včelích matiek Kremničanka, táto sa chovala v okolí Kremnice a chovali ju aj na včelej farme v Janovej Lehote, ktorá patrila štátnym lesom. Na tejto včelej farme vyrobili v roku 1966 2 kg včelej materskej kašičky.

V rokoch 1919 — 1939 pracovalo ústredie včelárskych spolkov pre Slovensko v Bratislave. V rokoch 1939 až 1957 bolo centrum slovenského včelárstva v Prievidzi. 8.6.1957 podľa Výnosu Ministerstva vnútra začal pracovať Slovenský zväz včelárov. V roku 1990 a aj neskôr sa zo zväzu oddelili včelárske organizácie Spolok včelárov Slovenska, Slovenská včelárska spoločnosť Jána Čajdu v Bytči, Združenie chova-

teľov včelích matiek slovenskej kranskej včely, Pracovná spoločnosť nadstavkových včelárov Slovenska, Združenie Slovenská včela a ďalšie.

Od roku 1957 pracuje aj Základná organizácia Slovenského zväzu včelárov v Kremnici. Zdravotníci každý rok prehliadnu všetky včelstvá, organizácia kúpi liečivo proti klieštikovi pre všetkých, vyplatí včelárom príspevok, zorganizuje doručovanie včelárskych časopisov, zaisťuje nahlásenie ohniska moru včelieho plodu a v spolupráci s veterinárom aj jeho likvidáciu. Rok 2019 bol pre včelárov v Kremnici uspokojivý, v júli bola z miestnych lesov dobrá medovicová znáška.

Od roku 2016 sa včelárstvu venujú aj Mestské lesy Kremnica. V súčasnosti majú približne 100 včelích rodín na štyroch včelnicach: Kalvária, Peklo, Greschnerand Horná Štubňa a Turček. V budúcnosti otvoria ešte jednu náučno-rekreačnú včelnicu pod Jarabicou pre 16 rodín.

V roku 1919 na 1. valnom zhromaždení „Zemského ústredia včelárskych spolkov pre Slovensko“ si vtedajší včelári stanovili štyri hlavné úlohy: zriadiť ústredie včelárov, vydávať včelársky časopis, zriadiť fabriku na výrobu včelárskeho náradia a sledovať včeliu pastvu. Posledná úloha bola realizovaná až dnes po 100 rokoch s pomocou moderných informačných technológií. Každý môže na www.vcelstvo.sk oznamovať kvitnutie rastlín a môže si aj pozrieť, ako rastliny kvitli v posledných rokoch.

CVČ na výstave LEGA

CVČ
V sobotu 14. septembra 2019 sa 23 detí z Centrom voľného času v Kremnici zúčastnilo výletu do Tatralandie na výstavu LEGA. Cestovali sme vláčikom a pešo sme sa presunuli chodníkom s krásnymi výhľadmi na Tatry na výstavu. V raji detí sme si prezreli výstavu, do sýtosti sa zahrali a plní zážitkov sme sa vrátili domov.

3. ročník

Zechenterova záhrada, areál ZŠ Angyalova

14.00 h

Pod'me urobit' rekord!

10.10.2019 VYZÝVACÍ DEŇ

Novaško v Zeche

Pod'te s nami prežiť príjemné popoludnie v krásnom prostredí Zechenterovej záhrady a v areáli ZŠ na Angyalovej ulici. Pripravené je množstvo aktivít pre malých aj veľkých. Srdečne Vás všetkých pozývame!

ZÁKLADNÁ ŠKOLA
Angyalova ulica 401/26
Kremnica

045/6742070

zsangykrc.edupage.org

Nová pomôcka pre počujúce aj nepočujúce deti

Zuzana Durbáková

V Spojenej škole internátnej v Kremnici sme nedávno realizovali zaujímavý projekt. Spolu s kolegyňami Romanou Ridzoňovou a Luciou Novodomcovou sme vytvorili pomôcku pre menšie deti na výuku posunok a prstovej abecedy.

Finančne nás podporil Nadačný fond Telekom pri Nadácii Pontis v grantovom programe ST Hľadáme ďalší zmysel – pre nepočujúcich 2019 sumou 2 227,- eur. V spolupráci s chráneným pracoviskom Promoton z Martina, za ktorým sa skrýva nepočujúca pani Antonia Bučíková sme vytvorili set, ktorý tvorí box s magnetkami, maľovanka, okienková prstová abeceda a knižka.

Deti poznávajú zvieratká, ako ich voláme, aké zvuky vydávajú, kde bývajú. Naučia sa posunok, ktorým zvieratká označujeme v posunkovom jazyku a prstovú abecedu. Knižku budeme distribuovať zdarma Centráram ranej starostlivosti o deti so sluchovým postihnutím, špeciálnym materským škôlkam a podľa záujmu aj rodinám.

Celý projekt vznikol z potreby podobných pomôcok, ktorých majú nepočujúce deti na Slovensku nedostatok, oproti deťom napríklad v Česku. Nemaľo by to skončil touto pomôckou. Máme ešte veľa nápadov. Veríme, že sa knižka bude malým objaviteľom páčiť a že si k nej nájdu cestu tiež počujúce deti.

nadácia
pontis

**NADAČNÝ
FOND
TELEKOM**

Kultúrne a informačné centrum mesta Kremnica a Slovenský zväz záhradkárov ZO Kremnica vás pozývajú na

Kremnické jablko 2019

výstava ovocia a zeleniny

Mestské kultúrne stredisko:

30. september: 9.00 - 17.00 zber produktov

1. október: 8.00 - 12.00 zber produktov

2. október: 15.30 - otvorenie výstavy

3. október: 8.00 - 17.00 výstava

4. október: 8.00 - 14.30 výstava, **15.30 slávnostné vyhodnotenie**

od 30. 9.
do 4. 10.
2019

Kremnická pálenica si vyslúžila ocenenia

Veronika Chrienová

Slovenský zväz záhradkárov v Kremnici poznáme najmä vďaka populárnej každoročnej výstave ovocia a zeleniny Kremnické jablko. Okrem toho sa však venujú aj vlastnej pálenici, organizujú zájazdy a stretávajú sa spolu na schôdzach. Predseda zväzu v Kremnici Jozef Lichtner, ktorý svoju funkciu vykonáva už 18 rokov, nám prezradil tipy na starostlivosť o záhradu, ale aj to, ako funguje kremnická pálenica.

Ovocia je tento rok menej

Sezóna v kremnickej pálenici trvá od 1. júla do 30. júna, no práve obdobie jesene je najvyťaženejšie. V minulom roku v pálenici vyrobili až 700 kotlov destilátu, tento rok to však podľa Jozefa Lichtnera môže byť značne menej. „Jablko je málo, sliviek a hrušiek o niečo viac, ale aj tak budeme radi, keď sa nám podarí vypáliť aspoň 100 kotlov,“ hovorí Lichtner. V jednom kotli je možné destilovať 300 litrov kvasu, pričom minimálny objem kvasu od zákazníka je 250 litrov. Kvas si zákazník do pálenice prinesie v drevených alebo plastových nádobách, ktoré sa nalejú do kotla. Tam nastáva pre laikov komplikovaný proces destilácie, ktorý trvá približne 5 hodín.

Na jeho konci dostane destilát z vlastného ovocia. „Záhradkár môže vypáliť 43 litrov absolútneho liehu za zníženú cenu spotrebnej dane z liehu. V prípade, že vypáli viac musí zaplatiť vyššiu spotrebnú daň,“ vysvetľuje Lichtner s tým, že pokiaľ zákazník neodkúpi všetok destilát zo svojho kvasu, zlikvidujú ho colníci.

Okrem jablák sa podľa Lichtnera v Kremnici pália najmä hrušky a slivky. „Vyrábali sme už aj destilát z čerešni a iného domáceho ovocia, dobrý je tiež destilát z hroznového alebo jablkového vína,“ dodáva.

Kremnická pálenica si svojimi výrobkami vyslúžila ocenenia v degustácii destilátov. Minulý rok získal destilát z hroznového vína vypálený v Kremnici zlatý diplom v súťaži Lukovištský kalíšok.

Záhradkári sa stretávajú na schôdzach či zájazdoch

Slovenský zväz záhradkárov v Kremnici združuje 4 záhradkárske osady. Záhrady na Gróbní, Šibeničnom vrchu, Elbe a Špitálskom dnes už patria súkromným vlastníkom. Časť z nich zostalo členmi zväzu. Okrem záhradkárov z osád v zväze figurujú prídomoví záhradkári, ktorí si tiež môžu uplatniť výhody z členstva. K tým patrí najmä zľava v pálenici. Členovia zväzu sa stretávajú na organizovaných zájazdoch, ale aj na schôdzach. „Každý rok sa snažíme zorganizovať 2 až 3 zájazdy na záhradkárske výstavy na Slovensku, ale i v zahraničí. Napríklad sme navštívili výstavu FLÓRA v Olomouci, boli sme v Kroměříži, v Tullne, v Rakúsku či Krakove,“ hovorí Jozef Lichtner.

Zväz v Kremnici udržiava spolupráce so zväzmi iných miest, tí sa potom vzájomne navštevujú. „Družné spolupráce máme so Štefultovom v Banske Štiavnici, s Pukancom. V minulosti to bola aj Várpa-

lota v Maďarsku,“ dodáva Lichtner.

Kremnické jablko je výstava pre všetkých

Každoročná výstava, ktorú organizuje Slovenský zväz záhradkárov v Kremnici v spolupráci s mestom je vyvrcholením záhradkárskej sezóny. „Srdečne pozývam všetkých, aby priniesli produkty, ktoré si záhradkári dopestovali v roku 2019. Čo necháte v pivnici, nitko neuvidí. Príďte sa pochváliť svojim ovocím a zeleninou, vítané sú aj produkty ako džemy, sirupy, pomazánky, destiláty či víno,“ pozýva Jozef Lichtner a dodáva, že na výstave sa potešia aj aranžmánom z ovocia a zeleniny. „Zaroveň pozývam všetkých, aby sa prišli pozrieť na to, čo sa ich susedom, priateľom, rodine podarilo v tomto roku vypestovať,“ pozýva Lichtner aj divákov.

Pár tipov pre záhradkárov

Na záver Jozef Lichtner prezradza pár tipov, ktoré môžu pomôcť záhradkárom nie len v jesennom období.

- Nenechávajte pôdu prázdnu. Po zbere úrody vysejte zelené zmesky, ktoré na jeseň do pôdy zaryľujete, alebo aspoň pokryte pôdu pokosenou trávou.
- Rez jadrovín je možné vykonať počas celého roka, v lete pre vytvorenie kvetných pučikov, v zime odstránime staré konáre a tvarujeme koruny hlavne mladých stromčekov.
- Ríbezle a maliny je najlepšie rezať po zbere, vinič skoro na jar.
- Rez orechov môžeme vykonať v máji alebo septembri, aby sme predišli nákaze stromov.
- Na jeseň môžeme do pôdy zaryľovať hnojivo - zelené alebo maštalné. Na jar pôdu potom stačí prekypriť.
- Nesadte rovnaké plodiny na rovnaké miesta.

V tvorbe vedú dialóg s linkou

Janka Kolláriková

Spoločne vystavovať v galérii NBS-MMM Kremnica prijala pozvanie dvojica umelcov Stanislav Lubina a Jozef Vydrnák. Spája ich nielen trenčiansky región, z ktorého pochádzajú a kde žijú, ale aj to, že sú obaja talentovaní vo svojom výtvarnom rukopise rozpoznateľní, úspešní a vystavujúci takmer po celom svete. A aby toho nebolo málo, obom nechýba nadšenie, zaujatie, fantázia a predovšetkým radosť z tvorenia, ktorú tiež obetavo odovzdávajú ako lektori na tvorivých podujatiach.

Ich mená nie sú kremnickej kultúrnej verejnosti neznáme. **J. Vydrnák** začínal kresbami karikatúr (oceneny aj na Kremnických gagoch 1996) a ilustráciami, a v roku 1997 sa tu predstavil autorsky osobitou kolekciami kresieb pod názvom „Entropia duše“. Jeho talent a schopnosť improvizácie mu časom umožnili uplatniť sa v rôznych výtvarných technikách, aj v architektúre. Motívy krajiny, prírody, vedút miest, často pripomínajú zátišia a spolu s figurálnymi kompozíciami predstavujú autorovu cestu skúmania škál života a jeho výtvarného stvárnenia. Precízna a výrazná perokresba si ďalej pritiahla k spolupráci farbu a počas VŠ štúdia grafického dizajnu tiež štylizáciu, znakovú a lineárnu typografickú skratku. „Svetské aj sväté. Profánne aj sakrálné. Ludové aj filozofické. To všetko tvorí krajinu maliarskej výtvarnej ľúbosti, osídlenú vykúpenou radosťou“, ako sa k tvorbe autora vyjadril historik umenia M. Kvasnička. Práve s ním založil, trinásť rokov

sa zúčastňuje a koordinuje výtvarnú sekciu medzinárodného literárno-výtvarného sympózia Ora et ars Trenčín-Skalka.

Nepočujúci výtvarník **S. Lubina** je v kontakte a chodíva do Kremnice častejšie, a to na pozvania pedagógov Základnej školy so sluchovým postihnutím Viliama Gaňu internátnej. Ako lektor umeleckých workshopov sa tu snaží viesť deti k vlastnému výtvarnému sebavyjadreniu. Robí tak i po rôznych typoch základných a stredných škôl na Slovensku. Ako hendikepovaný výtvarník sa tiež aktívne zúčastňuje medzinárodných kongresov a sympózií doma i v zahraničí. Vo svojej tvorbe stvárňuje vnehy a veci všedné i tajomné, ktoré nácitene povyšuje na poetickú krásu. Čerpá najmä z poznatkov prírody a ľudstva, cestovateľských, spoločenských a kultúrnych zážitkov a informácií. Jeho diela pôsobia pozitívne a harmonicky. Tvorí v médiu kresby, ilustrácie, exlibrisu, maľby. Autorskú výstavu z Lubinových kresieb a grafických listov – „Reč znakov“ pripravilo naše múzeum v r. 2005. Na nej vtedy predstavilo priamo z tlačiarne jeho aktuálnu knihu „Svetová zbierka prstovej abecedy“, unikátnu vo svete a tvorí ju 105 prstových abecied pre nepočujúcich.

V Kremnici sa tentoraz obaja predstavujú na spoločnej výstave pod názvom „Dialóg s linkou“, ktorá bude verejne sprístupnená 3. 10. o 16.00 a potrvá v galérii múzea do 30. 11. 2019. Srdečne pozývame.

NBS – Múzeum mincí a medailí Kremnica a autori pozývajú na výstavu

Stanislav
LUBINA

DIALÓG S LINKOU

Jozef
VYDRNÁK

3. 10. – 30. 11. 2019
po – pia 8.00 – 16.00 h
galéria NBS – Múzea
mincí a medailí
Stefánikovo nám. 33/40
Kremnica

www.muzeumkremnica.sk

Realizácia a tlač informácií: In a spolupráci s odborným oddelením Múzea. Fotografie boli zhotovené na príležitosti a dokumentáciu výstavy Múzea mincí a medailí Kremnica a Múzea hradu Kremnica NBS. Všetky údaje sú len orientačné. NBS na inzerate NBS v Bratislave NBS a časopis BATEC, ktorý vydáva NBS.

Vzácne zbierkové predmety z kremnického múzea sú vystavené v zahraničí

Janka Kolláriková

V tomto roku NBS – MMM Kremnica vypožičalo svoje muzeálne na dva veľké medzinárodné projekty. Od 16.8. – 3.11. prebiehajúca výstava „Český a římský král Václav IV. – Gotické umění krásného slohu kolem roku 1400“ v Cisárskej koniarni na II. nádvoří Pražského hradu, Praha. Medzi domácimi unikátmi a výpožičkami z rôznych kútov sveta sa svojou krásou zaskvie aj malé farebné kamenosochárske torzo „Popsia dvoch mužov a tvárou tretej postavy“ od neznámeho sochára asi z 1. tretiny 15. stor. Patrí spolu s ďalšou dvojicou fragmentov k nálezu z r. 1892 pri sanačnej úprave starej radnice v rámci celkovej regotizačnej obnovy kremnického hradného areálu a odovzdaných do múzea. Prepracovaným štýlom pripomínajúcim drevorezbu sa vyrovnajú najkvalitnejšej stredoeurópskej sochárskej produkcii. Doterajšie umelecko-historické hodnotenie ich zaradilo k orientácii na pražskú sochársku hutu. (uv. Bartlová, Buran). Kópia tohto torza je súčasťou stálej expozície – Z výskumov – v Severnej veži Mestského hradu.

Vo výstavných priestoroch Oranžérie v rakúskej galérii Belvedere vo Viedni sa od 13.9.2019 – 19.1.2020 koná výstava pod názvom „Johanna Kandl Materiál: Čím sa maľuje a prečo“, na ktorú si viedenská kolegyňa z nášho múzea vybrala 12 osobitých predmetov z dokladov kremnickej baníckej histórie. Sú nimi barokový banícky znak a dve banícke kladivká z príležitosti cisárskej návštevy Františka Lotrinského, vzorka zo skúšobnej tavy, miniatúra banského diela v sklenenej skrinke, banské mapy a nákresy baní a unikátneho turčkovského vodovodu z 19. stor., odpis listiny kráľa Zigmunda obyvateľom Kremnice z r. 1426 a tiež veľkorozmerná olejomalba „Baníci“ od Gejzu Angyala z roku 1926, ktorá sa dostala do múzea v r. 1970 darom z Generálneho riaditeľstva magnezitových a rudných baní Praha.

Prahou som začala, Prahou svoju informáciu končím. Návšteva uvedených výstav s múzeálnym kremnickým zastúpením v dvoch hlavných mestách okolitých štátov je isto lákavá ...

Kremnická jazzda – poďakovanie

organizátori, foto: Silver Jurtinus

Ďakujeme všetkým vám, ktorí ste v dňoch 28. – 29. 6. 2019 prišli a svojou účasťou podporili tretí ročník hudobného podujatia Kremnická Jazzda. Podujatie finančne podporili: Banskobystrický samosprávny kraj, Fond pre podporu umenia, mesto Kremnica, OOCR Turiec – Kremnicko, Elba Kremnica. Organizačnú pomoc poskytla ZUŠ J. L. Bellu. Za poskytnutie drobného materiálu, stravy a občerstvenia pre celkovo približne 50 účinkujúcich a pomocný personál ďakujeme: Jednote Žarnovica – Prevádzka Kremnica, Kremnickej pekárni, predajniam TOP Drogéria a Drogéria Sekaj, Hotelu Centrál, reštauráciám Silvanus, Modrý Kocúr, Pizzeria Fidenza, prevádzkam Gramo Café, Billiard presso, Korzo Café, Incité, Medovníkárstvu a cukrárni Haurík.

Fotografie a ďalšie informácie sú dostupné na www.jazzda.sk/foto/.

SLOVENSKÉ OLYMPIJSKÉ A ŠPORTOVÉ MÚZEUM

Slovenský olympijský a športový výbor - Slovenské olympijské a športové múzeum
požýva Vás a Vašich priateľov **od 20. septembra 2019** na výstavu

MALIARKA POBYHU / THE PAINTER OF MOVEMENT

SIBYLLA GREINEROVÁ (1919 - 2008)

SOŠV – Slovenské olympijské a športové múzeum
Stála expozícia dejín lyžovania na Slovensku
Štefánikovo nám. 14
967 01 Kremnica

Výstava potrvá do 3. novembra 2019

Otváracie hodiny
Piatok: 12.00 h - 15.00 h
Sobota - Nedeľa: 11.00 h - 15.00 h

V prípade záujmu o návštevu v utorok - štvrtok (skupina nad 5 osôb) treba návštevu prihlásiť deň vopred na tel. č. +421 911 474 127 alebo +421 911 124 409

Vstup voľný / Free entrance

Sibylla Greinerová sa narodila 27. septembra 1919 v Banskej Bystrici, žila a študovala v Nitre, aktívne sa venovala krasokorčuľovaniu, zároveň patrila k výborným lyžiarkam. V roku 1944 bola študentka Istvána Szónyiho na Akadémii výtvarných umení v Budapešti, v roku 1949 sa stala členkou Zväzu československých výtvarných umelcov a zúčastnila sa na prvých skupinových výstavách doma a v zahraničí.

Greinerovej prvá samostatná výstava venovanej tanečnému pohybu sa uskutočnila v Bratislave v roku 1957. Prvú výstavu s tematikou športu pripravila v Bratislave v roku 1959. V roku 1960 bola akreditovaná ako výtvarníčka na Hrách XVII. olympiády v Ríme a vo švajčiarskom Bazileji ju prijali za čestnú členku športového múzea. V roku 1964 bola opäť akreditovaná ako výtvarníčka na IX. zimných olympijských hrách v Innsbrucku. V roku 1968 vo Východnej predstavila na autorskej výstave kresby, pastely a litografie s folklórnou tematikou a zároveň sa stala

zakladajúcou členkou Festivalu ľudových piesní a tancov vo Východnej. V roku 1979 výtvarne spracovala československú poštovú známku k jubileu festivalu vo Východnej. Celoživotné dielo prezentovala na jubilejnej výstave v rodnej Banskej Bystrici v roku 1980. Jednou z posledných verejných prezentácií maliarky pohybu bola výstava „40 rokov od Ríma“, ktorú v priestoroch Múzea mesta Bratislavy v roku 2000 na pripomienku olympijských hier 1960 v Ríme v spolupráci so Slovenským olympijským výborom pripravilo Múzeum telesnej kultúry v SR (dnes je múzeum súčasťou Slovenského olympijského a športového výboru pod názvom SOŠV – Slovenské olympijské a športové múzeum). Po skončení výstavy autorka darovala do múzea jedenásť kresieb. Tieto spolu s ďalšími obrazmi zo zbierok múzea pripomínajú nedožitú 100. výročie narodenia akademickej maliarky Sibylly Greinerovej.

Zomrela 18. októbra 2008 v Bratislave.

Queen Nirvana
Scorpions

DUO SOUL

Vás srdečne pozýva na koncert známych legendárnych rock, pop skupín

25.10.2019 o 19:00 hod.
v MSKs Kremnica

Tešíme sa na Vás

Depeche Mode
Lara Fabian
Led Zepelin

Deň architektúry: kremnické kino / 3. októbra v Akropole

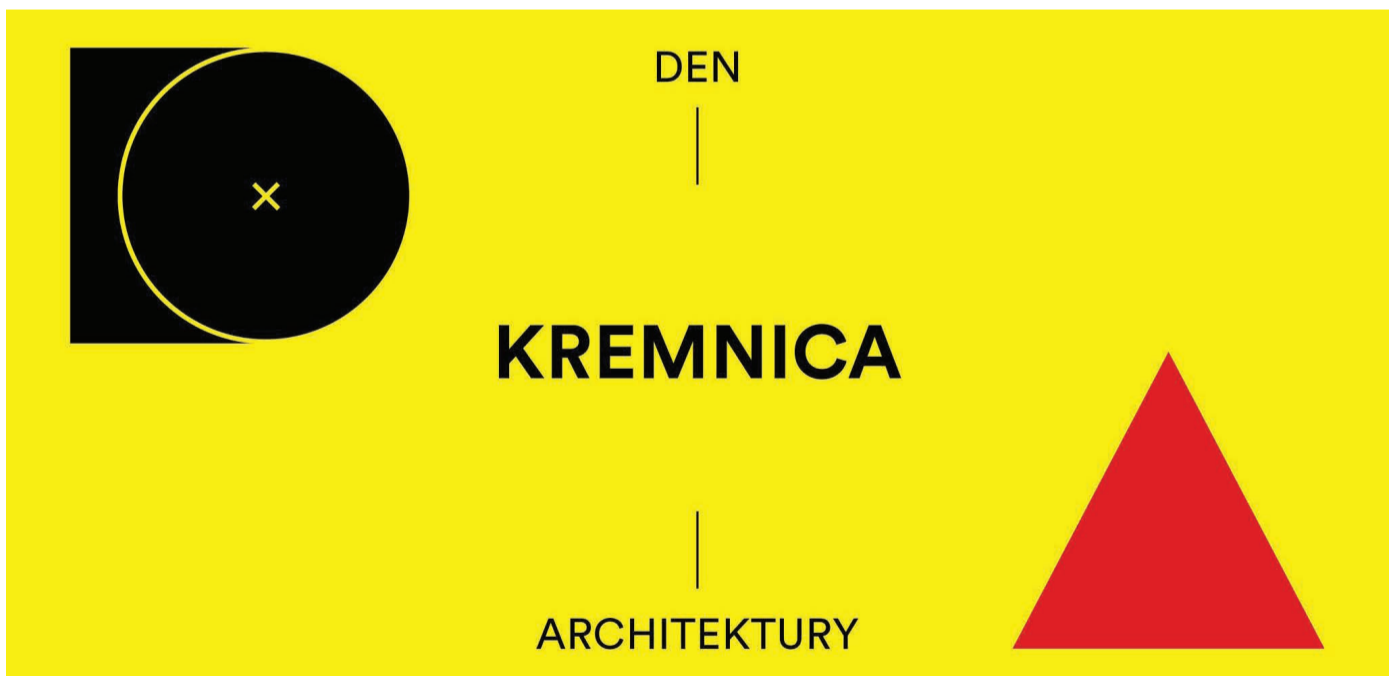
Od kina Partizán po priestor pre kultúru Akropola

Návštevníkom Dňa architektúry odprezentujeme históriu kremnického kina na fotkách a výkresoch spojenú s prehliadkou interiérov súčasného stavu.

Kino Partizán v Kremnici vybudovali v 50. rokoch 20. storočia ako jednúčelovú budovu, podľa vtedajšieho výkladu dejín za hrdinskú pomoc obyvateľov Kremnice partizánom počas druhej svetovej vojny. Počas nasledujúcich dekád bola budova mierne stavebne upravovaná, dodnes sú však zachované mnohé pôvodné prvky. V 60. rokoch vybudovali eleváciu hľadiska, v 70. rokoch zmodernizovali interiér a v 90. rokoch, po znížení návštevnosti kamenných kín, upravili foyer pre potreby videoherne a videopožičovne a vybudovali javisko pre divadelný festival Kremnické gagy. Začiatkom 21. storočia, po ekonomickom kolapse kamenných kín, bola budova opustená. Od roku 2007 ju prevádzkuje Občianske združenie 1115, ktoré budovu prispôbilo (a ďalej prispôbuje) a využíva ako multifunkčný kultúrny priestor. Kvôli podobe s antickým Partenónom dali kinu názov Akropola.

Medzinárodný deň architektúry je oficiálne ustanovený na prvý októbrový pondelok. V Čechách a na Slovensku sa oslavuje celý týždeň. Umožňuje ľuďom nahliadnúť na zaujímavé stavby nevhodnou optikou.

VSTUP VOĽNÝ

DEN

KREMNICA

ARCHITEKTURY

Poetický večer Juraja Sarvaša venovaný spomienke na Ďurka Langsfelda

Ľubomír Žila, foto: Ivana Horváthová

V Dome kultúry na Kramároch v Bratislave sa konal dňa 9.9.2019 v poradí už 166. „Poetický večer Juraja Sarvaša“ s jeho hosťami. Témou večera bol veľký spomienkový program — „Smrť Ďurka Langsfelda“. Ďurko Langsfeld (*16.10.1825 Sučany †22.6.1849 Kremnica), slovenský národovec, evanjelický učiteľ, od januára 1849 počas Slovenského povstania dobrovoľnícky poručík v Hurbanovom vojsku a hrdina slovenského národa, bol pred 170-timi rokmi ako dvadsaťtriročný popravený maďarskými honvédmi, v historickom meste Kremnica.

„Teraz ma súdia nepriatelia, ale budú ma niekedy súdiť i Slováci a u tých by som nechcel prepadnúť!“.

Mesto Kremnica, Miestny odbor Matice slovenskej v Kremnici a Evanjelický cirkevný zbor v Kremnici si každoročne pripomínajú túto smutnú udalosť spomienkovými slávnosťami. Tohtoročný program na počesť Ďurka Langsfelda sa konal v nedeľu 23. júna. Na týchto spomienkových slávnostiach bol spoluúčinkujúci aj zaslúžilý umelec Juraj Sarvaš, ktorý sa rozhodol pozvať Kremničanov do Poetického štúdia v Bratislave, a tak si dôstojne uctiť tohto veľkého hrdinu slovenského národa.

Jozef Gregor Tajovský (*18.10.1874 †20.5.1940) napísal v roku 1923 jedinú divadelnú hru, drámu v troch dejstvách „Smrť Ďurka Langsfelda. Hudobno-dramatická kompozícia sa uskutočnila za účasti Alexandra Ferenčíka, primátora historického mesta Kremnica, Ivety Ceferovej, viceprimátorky mesta Kremnica, Martina Rybára, starostu obce Sučany a Jozefa Paceka, zborového farára CZ ECAV Kremnica.

V programe účinkovali: M. Schlosserová v roli matky Ďurka Langsfelda, J. Šimonovič v roli otca, H. Pittner v roli Ďurka. Celé predstavenie sprevádzal v baníckych slávnostných uniformách Kremnický banícky spevácky zbor Fokoš. Mužský spevácky zbor Fokoš sa začal formovať v roku 2018 a od svojho vzniku pôsobí pod vedením Jozefa Paceka, zborového farára ECAV Kremnica. Zbor okrem baníckych piesní spieva aj piesne hymnické, príležitostne ľudové a svojimi vystúpeniami prispieva k rôznym slávnostným baníckym podujatiam nielen v meste Kremnica.

V programe ďalej vystúpil koncertný husľový majster prof. Peter Michalica. Publika sa prihovárал cez prózu a básne divadelný a filmový herec, dlhoročný člen činohry Slovenského národného divadla, scenárista a režisér — zaslúžilý umelec Juraj Sarvaš.

„Poetický večer Juraja Sarvaša“ plný pohody si užili všetci návštevníci ako aj účinkujúci. Je na mieste po-

ďakovať organizátorom za krásny a hlavne poučný program venovaný našim, skoro zabudnutým hrdinom.

Beseda so spisovateľom Jurajom Červenákom Beh do vrchu Kalvária

GAFAB

Spisovateľ Juraj Červenák:

Je slovenský spisovateľ publikujúci v slovenskom, českom a poľskom jazyku. Pochádza z obce Vyhne, ale už od detstva žije v neďalekej Banskej Štiavnici. Od roku 2005 je profesionálnym spisovateľom.

Knižne debutoval v roku 1993, odvtedy vydal vyše tri desiatky kníh. Presadil sa najmä ako autor historickej fantasy so slovenskými motívmi (série Černo-kňažník, Bivoj a Bohatier). Napísal aj samostatný román Sekera z bronzu, rúno zo zlata inšpirovaný antickou mytológiou, western s hororovými a fantasy prvkami Štrkáč Callahan či zbierku rozprávko-dobrodružných povestí pre mladších čitateľov Legendy Zlatého mesta.

Značný ohlas zaznamenali autorove historické romány, predovšetkým dobové detektívky o kapitánovi Steinovi a notárovi Barbaričovi (Mŕtvy na Pekelnom vrchu, Krv prvorodených a ďalšie) a cyklus z čias protitureckých vojen Dobrodružstvá kapitána Báthoryho.

Červenák je držiteľom viacerých žánrových ocenení vrátane Ceny Fantázie, Ceny za najlepšiu fantasy či Ceny Akadémie sci-fi, fantasy a hororu za najlepšiu českú a slovenskú knihu roka.

Za román Diabol v zrkadle (2016) získal Cenu Vladimíra Neffa v kategórii „najlepší český / slovenský historický román roka“, ktorú udeľuje Nadace Egona Erwina Kische, Obec spisovateľů a Klub autorů literatury faktu.

BESEDA SO SPISOVATEĽOM

**JURAJOM
ČERVENÁKOM**

AUTOROM HISTORICKÝCH DETEKTÍVOK MŔTVY NA PEKELNOM VRCHU,
KRV PRVORODENÝCH, ČI ROMÁNU DIABOL V ZRKADLE

**9. OKTÓBRA O 18:00
RINGBÜRGEROVA PIVNICA V KREMNICI**

VSTUP VOĽNÝ

MODERUJE RUDI RUS

KULTÚRNE & INFORMAČNÉ CENTRUM GAFAB

CVČ, foto: Ivan Čillik

V stredu 11. 9. 2019 sa uskutočnil 19. ročník pretekov Behu do vrchu Kalvária. Pretekov sa zúčastnilo 135 pretekárov v desiatich kategóriách. Víťazi kategórií:

Mladší žiaci:

1. Michal Zöldy ZŠK
2. Kristián Cigánek ZŠA
3. Juraj Vančo ZŠA

Mladšie žiačky:

1. Nela Vivien Rajčanová MKL Kremnica
2. Ema Balážová ZŠA
3. Ema Weisssová ZŠA

Starší žiaci:

1. František Matuška ZŠA
2. Adam Mazúr MKL Kremnica
3. Alvin Gregor Oswald ZŠK

Staršie žiačky:

1. Laura Roglová MKL Kremnica
2. Natália Surmová ZŠK
3. Sofia Chlapovičová MKL Kremnica

Dorastenci:

1. Erik Gordulič MKL Kremnica
2. Maxim Majer SOŠp ŽSPI Kremnica
3. Gabriel Buša ZŠA

Muži:

1. Igor Hovorič MKL Kremnica
2. Dominik Zaťko Lutila
3. Martin Čillik MKL Kremnica

Ženy:

1. Sára Golhová BBtréner.sk
2. Petra Cinkaničová Kremnica
3. Dušana Weisssová Kremnica

Veteráni:

1. Ján Néger Kremnica
2. Ivan Pavlík KBBS T. Teplice
3. Marian Zaťko Lutila

Vo štvrtok 12. 9. 2019 si zabehli „Malú Kalváriu“ aj detičky z kremnických

materských škôl. Víťazmi boli všetci, čo sa pretekov zúčastnili, a tak boli aj ocenení zlatými medailami a sladkou odmenou. Najrýchlejší v kategóriách:

Predškolační chlapani:

1. Alex Ferenčík
2. Marco Kozár
3. René Búchal

Predškolačky dievčatá:

1. Žofia Plachetková
2. Nikol Korschová
3. Timea Mojžišková

Mladší chlapani:

1. Matúš Luther
2. Juraj Nárožný
3. Dávid Slašťan

Mladšie žiačky:

1. Sophia Krajčíková
2. Hanka Švecová
3. Eliška Hauríková

Október v Akropole

Filmy, koncerty, divadlo...pod jednou strechou

Filmy

Prípud Barnabáš Kos

Projekt 100

STREDA 2.9. o 19.00

Satirická tragikomédia, nakrútená podľa poviedky Petra Karvaša zo súboru Čert nespí, pranieruje (vždy aktuálne) prejavy byrokratizmu, pokrytectva a diletantstva.

Československo, 1964, 92 min

Parazit

Projekt 100

STREDA 9.9. o 19.00

Čierna komédia sleduje chudobnú, ale prefikanú štvorčlennú rodinu, ktorá sa rozhodne infiltrovať do bohatej domácnosti biznismena Parka.

Južná Kórea, 2019, 132 min

Také krásne šaty

Projekt 100

STREDA 16.9. o 19.00

Strašidelné rozprávania je zasadené do hektického obdobia zimných zliav. Film hovorí o prekliatych šatách, ktoré putujú od človeka k človeku a ich cestu sprevádzajú ničivé dôsledky.

Veľká Británia, 2019, 118 min

Chvenie

Projekt 100

STREDA 23.9. o 19.00

V rodine milovaného brata, syna a manžela Pabla zavládne zdesenie: Pablo sa totiž zamiloval do iného muža a spochybňuje tak všetky hodnoty, ktorými táto hlboko veriaca rodina žije.

Guat., FR, LUX, 2018, 107 min

La Gomera

Projekt 100

STREDA 30.9. o 19.00

Skorumpovaný policajt z Bukurešti sa zamiluje do Gildy, a tá ho požiada, aby dostal z väzenia drogového priekupníka (a v skutočnosti jej priateľ) Zsolta.

2019, far., 97 min

Koncert

18. október, 21.00

HELADO INFINITO
(ARG/CHL)

Helado Infito je alternatívne popové duo, ktoré v marci 2016 vytvorili Loreta Neira Ocampo (Čile) a Victor Borgert (Argentína). Projekt sa začal v La Plata (Argentína) a rástol na turistickom výlete po Mexiku.

Prednáška

25. október 20.00

Večer najlepších
svetových reklám

Šéfredaktor portálu Kinema.sk prichádza s krátkym audiovizuálnym žánrom — kino a televíznou reklamou. Pripravil si pre vás viac ako 150 reklám, ktoré považuje za výnimočné v symbióze kreatívy a prevedenia. Pozrieme si najoceňovanejšie svetové kreatívy, zakázané koncepty, komparatívne provokácie, najlepšie virálne a gerilové videá a samozrejme najtipnejšie reklamné kampane. Zavítame na reklamný festival do Cannes a zhodnotíme aj aktuálne reklamné novinky.

Diskusia + film

20. 10., 18.00,
6. 11., 19.00

UKRADNUTÝ ŠTÁT S
DISKUSIOU AKROPOLE

Ukradnutý štát, film výraznej filmárky Zuzany Piussi, je dramatickým rozprávaním o novom type spoločenského zriadenia, v ktorom tradičné štátne štruktúry nahrádza mafia s oligarchiou. A o tom, ako urobiť, že sa o tom verejnosť nič nedozvie.

Kauza Gorila predstavovala prelom v moderných dejinách Slovenska. Diera do steny konšpiračného bytu znamenala zároveň diery do fasády demokratického štátu a vládnutia. Viedla nakoniec k pádu slovenskej vlády, ale vyniesla k vláde späť Roberta Fica, hoci bol tiež významným aktérom týchto aktivít. Túto periódu reflektoval film Zuzany Piussi Od Fica do Fica. Ukradnutý štát začal vznikáť ako ohľadnutie za aktérmi práve tohto filmu. Krátko po začiatku nakrúcania došlo k zavraždeniu Jána Kuciaka a Marty Kušnírovej a natáčanie nabralo iný smer. Vo filme vystupujú advokáti, blogeri, novinári a (bývalí?) agenti spravodajských služieb. Výsledný tvar reflektuje mechanizmy ovplyvňovania štátu aj verejnej mienky prostredníctvom kompromitujúcich materiálov, utajovania alebo naopak poskytovania určitých informácií v určitý čas tak, aby sa ustálil naratív, ktorý väčšina ľudí akceptuje ako skutočnosť.

Po prvej projekcii (75 min.) bude nasledovať diskusia s bezpečnostným analytikom Radovan Bránikom.
Druhé premietanie sa uskutoční bez diskusie.

Pletenie košíkov v knižnici

Lucia Fronková

V dňoch 11. a 12. septembra sme v knižnici pletli „papierové“ košíky. Tvorivými dielňami, určenými pre seniorov — členky Klubu dôchodcov v Kremnici, nás sprevádzala Miroslava Kmeťová, ktorá sa tomuto štýlu pletenia košíkov z papiera technikou pedig, venuje už sedem rokov. Podujatie bolo rozdelené na dve časti — v prvej časti (11. 9.) sme sa naučili vyrábať papierové rolky potrebné na výrobu košíka. Zdalo sa to jednoduché, ale dalo nám to zabráť. V druhej časti (12.9.) nás pani Kmeťová naučila vyrobiť si košík. Porozprávala nám o technike morenia a lepenia. Ukázala nám rôzne spôsoby pletenia. Bola to zábava a každá z účastníčok odchádzala spokojná a so svojim vlastnoručne vyrobeným košíčkom v ruke. Týmto sa chceme poďakovať Miroslave Kmeťovej za príjemné chvíle spojené s užitočným.

Kreatívna knižnica

Jana Gálisová

V našej knižnici je už tradíciou, že počas letných prázdnin si môžu deti užiť chvíle v Kreatívnej knižnici. Stretávali sme sa každý štvrtok od 10:00 do 12:00 hod. a povytvárali sme veľa zaujímavých predmetov. Potrápili sme si ručičky, ale aj hlavičky a podarilo sa nám zrealizovať mnoho kreatívnych nápadov. Návrhy na aktivity boli rôzne, no nechali sme sa inšpirovať aj témami Prečítaného leta. Napríklad počas týždňa o dopravných prostriedkoch sme vyrábali lode. V týždni o včelách a chrobákoch sme si izbu ozdobili magnetkovou včielkou a lienkou. Keď sme si čítali o čokoláde, nezabudli sme na ochutnávku rôznych druhov tejto pochúťky, čím sme našim malým čitateľom spríjemnili tvorenie. Vyrobili sme si aj farebné nanuky, kvietkové ozdoby, pokladničky, alebo masky. Tiež sme recyklovali staré tričká a vyrobili sme si z nich tašky a náramky.

Deti, ktoré k nám prichádzali zblízka aj z ďaleka,

boli veľmi šikovné a z knižnice si zakaždým odniesli pekný výrobok, ale aj zážitok a častokrát aj knihu s inšpiráciou na ďalšie tvorenie. Verím, že sa v Kreatívnej knižnici stretne zasa o rok. Za materiálnu podporu touto cestou ďakujeme mestu Kremnica a dobrovoľným prispievateľom.

Nie všetko je také, ako sa na prvý pohľad zdá

Jana Gálisová

„Deväťročná Inna, žije v detskom domove, nerada si umýva ruky a nerada sa češe. Riaditeľka detského domova, ktorá ju nemá rada, dá toto „vytříčajúce“ dieťa na adopciu Gorile, ktorá sa jedného dňa zjaví v detskom domove. Napriek prvotnému strachu sa Inna s Gorilou zblíži. Gorila, mimochodom vášnivá čitateľka, dokáže Inne poskytnúť lásku a pocit bezpečia, ktoré jej v detskom domove chýbali.“ (neline.sk)

Začiatok školského roka sme v knižnici odštartovali divadelným predstavením Ja som Inna, ktoré rozpráva dojímavý príbeh o samote, prekonávaní strachu z ľudí a hľadani dôvery v súčasnom svete. Pozvaní žiaci 3. a 4. ročníka Základnej školy na ulici P. Križku si mohli vychutnať netradičné spracovanie knižnej predlohy Gorila a ja, švédskej autorky Fridy Nilsson. Predstavenie v podaní Petronely Dušovej z divadla Teátro Neline sme ukončili diskusiou o tom, či je inakosť dôležitá a tiež o tom, že nie všetko je také, ako sa na prvý pohľad môže zdať.

Za možnosť uskutočniť podujatie touto cestou ďakujeme Fondu na podporu umenia.

u. fond na podporu umenia

NOVINKY V KNIŽNICI

zdroj popisov kníh: martinus.sk

LITERATÚRA PRE DOSPELÝCH

Neal Shusterman – Kosec

Vo svete budúcnosti už neexistujú vojny, choroby ani hlad — ľuďom sa podarilo zbaviť všetkého utrpenia a dokonca zvíťaziť aj nad smrťou. Jediní, kto má právo ukončiť niečí život, sú „kosci“ — ich úlohou je zaistiť, že nedôjde k preľudneniu. Žatva, alebo pravidelné preredovanie populácie, so sebou nesie veľkú moc, no aj zodpovednosť, osamelosť a odriekanie. Citra a Rowan ešte ani nedosiahli plnoletosť, no boli vybraní, aby sa stali učňami poslov smrti — pritom ani jeden by si dobrovoľne túto cestu nezvolil. Najmä keď ich jediná chyba môže stáť život. Napriek rozdielnym povahám sa počas zdokonaľovania v smrtonosom remese postupne zblížuju, ani dokonalý svet však nie je imúnny voči nevyspytateľnej ľudskej povahe, a tak ich zrada a intrigy z najvyšších kruhov čoskoro postavia proti sebe.

Fran Dorricott — Po zatmení

Počas zatmenia Slnka unesú v mestečku Bishop's Green dievčatko, na ktoré mala dohliadať staršia sestra Cassie. Nik ho viac nevidel. Po rokoch Cassie opúšťa Londýn, vzdáva sa slubne rozbehnutej novinárskej kariéry a vracia sa do mestečka postarať sa o chorú babku. Krátko nato zmizne v Bishop's Green ďalšie dievča presne v sestriinom veku. Cassie sa nevie zbaviť pocitu, že napriek šesťnásťročnému rozpätiu únosy súvisia. V hlave jej vrta zvláštne načasovanie? K obom incidentom došlo v období zatmenia Slnka. Náhoda? Zámer?

Podakovania

Ďakujeme spoločnosti Mestské lesy Kremnica za finančný dar určený na podujatie venované stému výročiu úmrtia generála M. R. Štefánika.

Tiež ďakujeme Mestským lesom Kremnica a Danielovi Haas Kianičkovi za hodnotný knižný dar Lesy v dejinách Kremnice. NBS-Múzeum mincí a medailí v Kremnici ďakujeme za knihu: Matej Bel - Dejiny mesta Kremnice. Knižnica Jána Kollára

Oznam

MILÍ SENIORI, v októbri, v rámci Mesiaca úcty k straším, sme v knižnici pre Vás pripravili bonus v podobe ZÁPISNÉHO ZDARMA. Tešíme sa na Vás.

Banskobystrický samosprávny kraj

Knižnica Jána Kollára

**November '89 v literatúre
a dobovej tlači**

Výstava kníh a článkov z fondov Knižnice Jána Kollára v Kremnici

15. október – 30. november 2019

čítareň Knižnice Jána Kollára

**VEREJNOSŤ
PROTI
NÁSILIU**

Lyžiarka Timea Mazúrová senzačne s bronzom zo svetového šampionátu

Jozef Mecerle, foto: Martina Mazúrová

Lotyšská Madona bola v prvej polovici augusta dejiskom Majstrovstiev sveta v behu na kolieskových lyžiach dospelých a juniorských kategórií. Slovensko reprezentovali medzi ženami Alena Procházková (Slávia Ekonóm UMB B. Bystrica), Barbora Klementová (KL Nováky), v kategórii mužov Ján Koristek (Ski Team Jase Látky), Matej Kazár (ŠKP Žilina), v juniorských kategóriách Mária Danielová (Sportrysy Poprad), Kristína Sivoková (Ski Team Jase Látky), Marianna Klementová (KL Nováky), Damián Cesnek (ŠKP Žilina, bývalý pretekár MKL Kremnica), Denis Tilesch, Timea Mazúrová, Matúš Oravec, (všetci traja MKL Kremnica, zverenci trénera Jozefa Brünna). Slovenská výprava bežcov a bežkýň sa vrátila domov s dvomi medailami. V kat. žien získala striebornú Alena Procházková (LK Slávia Ekonóm UMB B. Bystrica) v behu na 15 km voľne s hromadným štartom a o tú druhú sa postarala dvojica Timea Mazúrová z Nevoľného (MKL Kremnica, zverenka trénera Jozefa Brünna) - Kristína Sivoková (Ski Team Jase Látky), ktoré finišovali na bronzovej pozícii v tímsprinte voľnou technikou junioriek.

Z výsledkov:

Juniorky, šprint voľne 0,2 km:
1. J. H. Arnesen (Nórsko), 5. K. Sivoková, 6. T. Mazúrová, 10. M. Klementová, 11. M. Danielová (všetky SR)
15 km voľne s hromadným štartom:
1. K. Kuskova (Rusko), 5. K. Sivoková, 9. T. Mazúrová, 15. M. Danielová, M. Klementová nedokončila (všetky SR)
Tímsprint 1,1x3 km:
1. Rusko, 3. Slovensko (T. Mazúrová, K. Sivoková)

Juniori, 20 km klasicky:
1. J. Ekberg (Švédsko), 18. M. Oravec (SR)
Šprint 0,2 km voľne:
1. D. Karakosov (Rusko), 8. D. Tilesch, 17. M. Oravec, 21. D. Cesnek (všetci SR)
20 km voľne s hromadným štartom:
1. A. Grigoriev (Rusko), 14. D. Tilesch, 23. M. Oravec, 28. D. Cesnek (všetci SR)
Tímsprint 1,4x3 km:
1. Rusko, 7. Slovensko (M. Oravec, D. Tilesch)

Naši mladí zjazdári zo Ski klubu Kremnica vycestovali za snehom

Jozef Mecerle, foto: Martina Mazúrová

Biely kolotoč začal. Naším žiakom v týchto dňoch začala špeciálna príprava na snehu. September je už známy svojím cestovaním na ľadovce v pravidelných dvojtýždenných intervaloch. Po hrubej silovo kondičnej jarnej a letnej príprave naša U14ka na U16ka vycestovala 2. 9. na taliansky ľadovec Passo dello Stelvio a U8cka s U10tkou na rakúsky ľadovec Hintertux.

Držte nám palce v príprave, aby sme sa mohli začiatkom januára 2020 znova postaviť na štart národných pretekov a podľa ich výsledkov sa zas nominovať na medzinárodné preteky do Francúzska, Talianska či Kanady. Prajeme si, aby sme aj tento rok vychovali majstra či majsterku Slovenska. #skiklubkremnica

V úvode Steiger cupu na kolieskach tri prvenstvá pre MKL

Jozef Mecerle, foto: Zuzana Rogová

Lyžiari-bežci odštartovali tohtoročný seriál Slovenského pohára-Steiger cupu v behu na kolieskových lyžiach prvým kolom v českých Veľkých Karloviciach v pretekoch s medzinárodnou účasťou. Bežalo sa klasickou technikou s hromadným štartom. Bežci a bežkyne z MKL Kremnica zaznamenali tri víťazstvá v slovenskej konkurencii

Z výsledkov:

Ml. dorastenci 5 km: 1. Erik Gordulič
Ml. dorastenky 5 km: 1. Laura Roglová, 3. Viktória Tatárová
St. dorastenci 5 km: 1. Matúš Oravec
St. dorastenky 5 km: 5. Timea Mazúrová

V slovenských reprezentačných družstvách aj kremnickí lyžiari-bežci

Jozef Mecerle, foto: rchiv KN

Bežecký úsek Slovenskej lyžiarskej asociácie (BÚ SLA) po skončení uplynulej zimnej lyžiarskej sezóny zostavil reprezentačné družstvá na nasledujúcu sezónu 2019-2020. V reprezentáciách figurujú aj bežci a bežkyne na lyžiach Mestského klubu lyžiarov (MKL) Kremnica, zverenci trénera Jozefa Brünna.

Ženy, U 18 (do 18 rokov) — Timea Mazúrová
Muži, U 18 — Denis Tilesch, Matúš Oravec
Ženy, U 16 — Laura Roglová

Akademické družstvo (vysokoškoláci) — Martin Čillik ml. (Lekárska fakulta UK Martin), Igor Hovorič (Akadémia Policajného zboru Bratislava), Michal Polačko (Filozofická fakulta UMB Banská Bystrica)
Členom realizačného tímu pre Svetový pohár dospelých je servisman Michal Polačko.

Najmladšou členkou reprezentačných výberov SR je Kremničanka Laura Roglová (roč. 2005), ktorá bude v nastávajúcej sezóne len prvý rok pretekať v kategórii mladších dorasteniek.

„Zaradenie do reprezentácie Slovenska bolo pre mňa veľké prekvapenie, pretože vekom by som tam ešte nemala byť. Som veľmi vďačná trénerovi Brünnovi, že ma obhájil a dostala som sa do reprezentačného tímu SR. Znamená to pre mňa veľa, pretože je to už seriózne a vážne. Veľmi ma baví zúčastňovať sa sústredení s kolektívom a s trénermi. Chcela by som sa čo najlepšie pripraviť na moje prvé FIS preteky (pozn. preteky Medzinárodnej lyžiarskej federácie) na kolieskových lyžiach v septembri v Banskej Bystrici-Kordíkoch a dosiahnuť čo najlepšie body,“ povedala nádejná a talentovaná Laura.

Kremnický banický spolok 2009 — 2019

Ivana Horváthová, foto: Miloš Lacko

Kremnický banický spolok vznikol 19. septembra 2009 ako občianske združenie, ktorého hlavným cieľom je podporovať obnovovanie, udržiavanie a rozvíjanie banických zvykov a tradícií. Začiatkom deväťdesiatich rokov minulého storočia došlo k ukončovaniu banskej činnosti a zatváraní baní na celom Slovensku. K zániku bolo odsúdené celé odvetvie rudného baníctva. Zdalo sa, že baníctvo pomaly a mlčky odíde do zabudnutia. Baníci sa však začali stretávať pri obnove a údržbe diel a snahe o udržanie povedomia národa o profesii, ktorá stála pri zrode mnohých miest a obcí. Začali sa stretávať aktívne skupiny bývalých spolupracovníkov, ktorí potom zakladali banické spolky a cechy. Ich silu a vôľu spoznala celá spoločnosť a s rešpektom sledovala aj vznik Združenia banických spolkov a cechov Slovenska a intenzívnejšej spolupráce banských miest a obcí. Aktivity slovenských banických spolkov a cechov neunikla ani Združeniu európskych banických a hutníckych spolkov a slovenských priateľov prijali do svojho kolektívu.

Prvé banické spolky vznikali už v roku 1992, aby prevzali banické tradície a zvyky po zrušení banských podnikov a závodov. Kremnický banický spolok sa pridala k svojim kamarátom až v roku 2009. Myšlienka o založení banického spolku a obnovení Banického dňa v bývalom slobodnom kráľovskom a hlavnom banskom meste Kremnica sa zrodila v Banskej Štiavnici 24. apríla 2009 na 5. ročníku Náckovej Štiavnice. Tu v baníckej krčme pri štôlni Glanzerberg sa stretli dvaja rodení Kremničania, Ing. Milan Durbák a Kristián Boldiš. Padla otázka prečo v Kremnici, ktorá má takú bohatú históriu baníctva tieto oslavy zaniknú a prečo v Kremnici nie je banický spolok. V nasledujúcich mesiacoch (v máji a júni) sa zrealizovalo niekoľko stretnutí s Ing. Milanom Durbákom v Banskej Štiavnici za účelom získavania informácií. Už od mesiaca júla 2009 sa začala stretávať skupina ľudí ochotných uskutočniť Banický deň v Kremnici a súčasne založiť aj banický spolok. Týchto stretnutí sa zúčastňovali: Norbert Boldiš, Ing. Oliver Finka, Ing. Demeter Gacov, Ing. Dušan Roob, Rudolf Gretsche, Ladislav Fusko, Ing. Peter Durčo a Darina Salátová. Na týchto stretnutiach sa dohodlo, že Banický deň sa uskutoční 19.9.2009. Norbert Boldiš začal oslovovať bývalých aj súčasných baníkov a oboznámil ich s týmito myšlienkami. Napriek krátkemu času prípravy sa všetko podarilo a deň 19. september 2009 vstúpil do dejín Kremnice ako deň založenia Kremnického banického spolku, ktorý si do svojho programu dal udržiavanie a obnovovanie banických tradícií.

Zakladaciu listinu Kremnického banického spolku, ktorú podpísali Norbert Boldiš, Ing. Dušan Roob a Ing. Peter Durčo, slávnostne pokrstil Erik Sombathy ako zástupca rady Združenia banických spolkov a cechov Slovenska, Štefan Granec, predseda Malokarpatského banického spolku a Ing. Jozef Karabely za Banskostiavnicko-hodrušský banický spolok. V tento septembrový deň podpísalo prihlášky do spolku 12 zakladajúcich členov. Dňa 15. októbra 2009 sa uskutočnilo ustanovujúce Valné zhromaždenie, ktoré schválilo stanovky a zvolilo orgány spolku: Výbor a Kontrolnú a revíziu komisiu na obdobie jedného roka. Za predsedu spolku bol zvolený Norbert Boldiš, za podpredsedov Ing. Dušan Roob a Rudolf Gretsche, za tajomníka Ing. Demeter Gacov, za hospodára Terézia Kriegerová. Na zhromaždení bolo prítomných 33 členov. O mesiac neskôr, 12. novembra 2009, sa zástupcovia Kremnického banického spolku, Norbert Boldiš a Ing. Dušan Roob, zúčastnili Rady Združenia banických spolkov a cechov Slovenska v Španej Doline. Hneď po založení spolku sme prejavili záujem o členstvo v združení a na toto zasadnutie sme boli pozvaní ako čestní hostia. Zasadnutie sa konalo v sídle Banického bratstva Herregrund. Naši delegáti zažili veľmi príjemné a srdečné prijatie, v atmosfére bolo cítiť, že všetky ostatné spolky na Kremnicu už dlho čakali. Na záver prebehlo hlasovanie a náš spolok bol oficiálne prijatý do Združenia banických spolkov a cechov Slovenska.

Ako už bolo spomenuté v úvode tohto článku, Kremnický banický spolok je občianske združenie, ktorého hlavným cieľom je podporovať obnovova-

nie, udržiavanie a rozvíjanie banických zvykov a tradícií. Realizujeme kultúrno-spoločenské podujatia zamerané predovšetkým na rozvíjanie a šírenie poznatkov o baníctve, hlavne o Kremnici a blízkom okolí. Každoročne od vzniku spolku organizujeme pietnu spomienku obetiam banského nešťastia v Šturci, súčasťou ktorej je ekumenická bohoslužba pri pamätníku týchto obetí. Organizujeme besedy pre verejnosť s cieľom propagácie kremnického banského regiónu a priblíženie niektorých zaujímavých udalostí z histórie baníctva v bývalom slobodnom kráľovskom a hlavnom banskom meste. Podieľame sa na publikačnej činnosti so zameraním na históriu a súčasný stav kremnického banského regiónu. Články našich členov vychádzajú predovšetkým v časopise Montanrevue, ale môžete si ich prečítať aj na našej webovej stránke www.cremnychbana.webnode.sk. Aktívne sa zúčastňujeme na akciách mimo regiónu Kremnice so zameraním na banické zvyky a tradície, a tak propagujeme banickú históriu nášho mesta. Členom nášho spolku sa môže stať každý, kto súhlasí so stanovami a cieľmi združenia a pošle vyplnenú prihlášku na adresu spolku.

Počas našej desaťročnej činnosti sa nám podarilo zorganizovať 12 tematicko-informačných stretnutí venovaných histórii baníctva a Kremnice. Prijemné posedenie členov spolku a záujemcov o históriu v klubovni na katolíckej fare umocňovala atmosféra priateľstva a túžba po poznatkoch. Prítomnosť baníkov na bohoslužbách bola spojená so slávením veľkých cirkevných sviatkov počas vianočných a veľkonočných bohoslužieb. V niektorých mestách to boli baníci v aušusníckych uniformách držiaci v rukách zapálené sviečky. Od roku 2013 sa členovia spolku v slávnostných banických uniformách zúčastňujú polnočnej omše na Štedrý večer. V tom istom roku sme obnovili aj dávno zabudnutú tradíciu – strázenie Božieho hrobu na Veľký piatok v loretánskej kaplnke farského kostola sv. Františka. Každý rok sa v tento deň stretávame o 17:00 hod pred loretánskou kaplnkou. Boží hrob strážime v čase od 17:00 do 19:00. Členovia nášho spolku sa vo dvojiciach striedajú v 20 minútových intervaloch. Pôvodne mali baníci slávnostné uniformy opásané remeňom, na ktorom visela šabl'a. My držíme v rukách kremnické fokoše. Ďalšou akciou nášho spolku od jeho založenia je obnova banického dňa. Deň baníkov sa okrem Slovenska slávi aj v mnohých iných krajinách sveta. V Kremnici sa tieto oslavy konali na Annu, teda v čase, keď dnes prebiehajú Cechové hody. V bývalom Československu sa zaviedli celoštátne oslavy v roku 1949 a určil sa na to deň 9. september. Po roku 1989 sa do banských miest a obcí začali navracajú pôvodné oslavy banických dní podľa starodávnych tradícií. Preto sa Kremnický banický spolok snaží udržiavať pôvodnú tradíciu Banického dňa v Kremnici na sv. Annu, patrónku baníkov, chudobných a ťažko pracujúcich. V roku 2014 sme boli spoluorganizátorom 7. stretnutia banských miest a obcí Slovenska v Kremnici. Za perfektné usporiadanie tohto stretnutia sme dostali Pamätný list od prvého podpredsedu Senátu Parlamentu Českej republiky Přemysla Sobotku. Za

našu aktívnu činnosť pri udržiavaní banických tradícií sme v septembri minulého roka na slávnostnom mestskom zastupiteľstve v kostole sv. Kataríny pri príležitosti osláv 690. výročia udelenia mestských práv mestu Kremnica dostali od primátora Ing. Mgr. Alexandra Ferenčíka Dakovný list za propagáciu kremnického banského regiónu. Pri tejto príležitosti zaznela z chóru aj banická hymna, ktorú v rámci predpremiéry zaspievali členovia nášho spevokolu. Jednou z posledných činností nášho spolku je založenie Kremnického banického zboru Fokoš. Prvým verejným vystúpením tejto speváckej skupiny bola vernisáž výstavy Cesta kremnickej čipky. Členmi spevokolu sú: Mgr. Richard Horváth, Ing. Demeter Gacov, Rudolf Gretsche, MUDr. Boris Grellneth, Ladislav Tuček, Jozef Daubner, Jozef Greguš, Ing. Igor Sivoš. Pridal sa k nim aj Dušan Schmidt, ktorý ich pri speve sprevádza harmonikou. Taktovku pevne drží v ruke čestný člen nášho spolku Mgr. Jozef Páček. Držíme im palce do ďalšej úspešnej činnosti.

Mimo kremnického regiónu sa pravidelne zúčastňujeme akcií organizovaných banickými spolkami a cechmi. Stretnutí banských miest a obcí Slovenska, Salamandrového sprievodu v Banskej Štiavnici, Stretnutí banských miest a obcí Českej republiky. V roku 2015 sme sa zúčastnili osláv 175. výročia založenia Banskej univerzity v rakúskom meste Leoben, spolu s ďalšími banickými kamarátmi ako oficiálni zástupcovia Slovenskej republiky, pretože slovenskí študenti, ktorí opustili svoju rodnú krajinu kvôli silnejúcej maďarizácii, zohrali dôležitú úlohu pri založení tejto univerzity. Svoje poznatky o baníctve si chodíme prehlbovať na konferencie ako napríklad „Baníctvo na Slovensku a v Rumunsku a v 15. až 18. storočí“, ktorá sa konala v septembri 2016 v prednáškovom sále NBS – Múzea mincí a medailí v Kremnici, alebo „Ochrana a starostlivosť o montánne pamiatky v európskom kontexte“, ktorú organizoval Pamiatkový ústav SR v roku 2017 v Banskej Štiavnici. V októbri 2018 na konferencii „Kremnica v dejinách 20. storočia“, ktorá sa konala na miestnom pracovisku Štátneho archívu pri príležitosti osláv 690. výročia udelenia mestských práv mestu Kremnica, predniesol náš člen Ing. Oliver Finka svoj príspevok na tému Kremnické baníctvo v druhej polovici 19. storočia a v 20. storočí.

V tejto činnosti chceme pokračovať aj v budúcnosti. Budeme sa naďalej snažiť naplňovať naše ciele, ktoré sme si stanovili pred desiatimi rokmi pri vzniku spolku a v maximálnej možnej miere spolupracovať pri propagácii baníckej histórie mesta Kremnica a chrániť naše banské dedičstvo.

Ďakujeme všetkým občanom mesta Kremnica, ktorí nás morálne aj finančne podporovali počas našej desaťročnej činnosti, zúčastňovali sa na našich akciách, pomáhali nám pri ich organizovaní, verili v nás, pochopili, že to, čo robíme má zmysel a že naším hlavným motívom je pripomínať pôvod nášho slobodného kráľovského a hlavného banského mesta. Ďakujeme mestu Kremnica za finančnú pomoc a podporu v poslednom období. Zdar Boh!

KREMnica
MESTO PRIEBLHOV

pri príležitosti
691. výročia
mesta Kremenica

- 10 otvorených pivníc
- 25 vinárstiev
- farmárske gastrošpeciality
- ľudová hudba Majerovci
- koncert v kočiarni kapela CHILLI FELLAZ o 20:30 hod.

OCHUTNAJTE VÍNO Z OBLAKOV!

Komentovaná degustácia rizlingov z nemeckej Mosely, ktoré sú etalónom bielych vín vo svete. Rizlingami z vinárstva Deutschherren Hof z Trieru - najstaršieho nemeckého mesta, Vás osobne prevedie vinár Sebastian Oberbillig. Partnerom degustácie je váš Rizling špecialista

ZAČIATOK O 11:30 HOD.,
GALÉRIA RADNICE
VSTUP LEN SO VSTÚPENKOU TYPU "D"

KREMnica VO FOTOGRAFII

Od minulosti po súčasnosť - výstava kremnických fotografů.
Otvorenie o 13:00 hod.
Radnica / Galéria

Kremnická slávnosť vína

16. november 2019

13:00 - 20:00 hod.

III. ročník

Vínny pas od 23,00 € v predaji od 1. augusta 2019 v Kultúrnom informačnom centre v Kremnici a na www.ringburger.sk

viac info na www.ringburger.sk

Národná banka Slovenska
MÚZEUM MINCÍ A MEDAILÍ KREMnica

PÔVAB kameninových záhrad

Kremnická kameninová továreň
1815 – 1956

Meštiansky dom
Štefánikovo nám. 32/38,
Kremnica

VÝSTAVA OTVORENÁ UŽ LEN DO 30. 9. 2019!

RIADKOVÁ INZERCIA

Ponúkam opravy a predaj šijacích strojov. Tel: 0907 129 671

Kosím záhrady a pozemky krovinozrezom. 0917 921 356

Kúpim staré pohľadnice, fotografie Kremnice a banské lampy.
Kontakt: proob@rooline.sk, 0915 866 377

Profesionálne tepovanie posteľných matracov, stoličiek, sedacích súprav, kobercov a interiéru áut. Likvidácia roztočov.
0917 921 356

Oriem a kultivujem záhrady. 0917 921 356

Rekreačné stredisko Kubínska Hol'a prijme kuchára/kuchárku s praxou. Mzda podľa dohody. Bližšie informácie na 0908 833 691.

POĎAKOVANIE

Ďakujem organizátorom a všetkým účastníkom športovo – charitatívneho podujatia, Zabehni zdravie, ktoré sa konalo 3.8.2019 v našom meste. Vďaka patrí zástupcom mestskému úradu za poskytnutie priestorov, ako aj všetkým darcom, rodine, priateľom, susedom a známym, za finančnú pomoc a morálnu podporu. Janči

Od r. 1994 bol 21. september vyhlásený Svetovou zdravotníckou organizáciou za „SVETOVÝ DEŇ ALZHEIMEROVEJ CHOROBY“.

Z dôvodu globálneho nárastu postihnutých (až 30 miliónov ľudí na celom svete trpí Alzheimerovou chorobou) bude tohto ochoreniu a postihnutým na celom svete patriť celý mesiac september.

Čo spôsobuje Alzheimerovu chorobu?

Neexistuje jedna príčina. Pri jej vzniku hrá úlohu dedičnosť a faktory životného prostredia. V mozgu sa vytvárajú nánosy chorobnej zmenenej bielkoviny, následkom čoho postupne dochádza k zániku mozgových buniek a stenčovaniu kôry.

Príznaky Alzheimerovej choroby

- porucha kognitívnych funkcií (myslenia, pamäti, úsudku)
- zhoršovanie krátkodobej pamäti
- neschopnosť vykonávať niektoré náročnejšie činnosti
- strata orientácie v priestore, blúdenie
- zlý časový odhad, zmätenosť
- problémy s vyjadrovaním a rozhodovaním sa

Je možná prevencia?

Áno, je, aj keď ide len o oddialenie začiatku ochorenia o niekoľko rokov. Dôležité je predovšetkým zachovávať si psychickú aktivitu aj v dôchodkovom veku (čítanie, lúštenie krížoviek, špeciálny tréning pamäti pod vedením odborníkov). Odporúča sa racionálna životospráva s dostatkom vitamínov a stopových prvkov. Posledné výskumy poukazujú na ochranný vplyv vitamínu E, ktorý chráni mozog pred účinkami voľných kyslíkových radikálov. Podobne pôsobia aj iné látky – napr. extrakty z rastliny ginkgo dvojlaločné, skúmajú sa lieky s protizápalovým účinkom a estrogény.

